PERIODIKUM SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE
Akademický rok 2010–2011 október
Ročník XVII. / XLIX./
2

SPEKTRUM

4 Slovenská technická univerzita otvorila akademický rok 2010/2011
13 Boli sme rozhodnutí pre STU a letná univerzita nás v tom utvrdila...
17 Prémie a ceny Literárneho fondu putovali na STU
18 J. Kroner: „Chceme, aby naše divadlo študenti STU považovali za svoje."

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

SPEKTRUM²

OBSAH

3 Kolégium rektora STU INFORMUJE
3 Vedenie STU INFORMUJE
4 Slovenská technická univerzita v Bratislave otvorila akademický rok 2010/2011
13 Boli sme rozhodnutí pre STU a letná univerzita nás v tom len utvrdila...
17 Prémie a ceny Literárneho fondu putovali na STU
17 Stretnutie rektorov štyroch technických univerzít
18 Chceme, aby naše divadlo študenti STU považovali za svoje
19 SvF Udelenie titulu doctor honoris causa prof. Ing. Jánovi Ravingerovi, DrSc.
20 Slovenský deň v Číne
21 SjF Úspech študentov STU na súťaži FSE v Hockenheime
21 SvF Internacionalizácia vysokoškolského vzdelávania na Slovensku
22 FCHPT Fotografia Academica 2010 na FCHPT
23 SjF Technika ochrany prostredia – TOP 2010
24 FEI Pokračovanie nórsko-slovenskej spolupráce
25 PRESLÁVILI NÁS VO SVETE Prof. Dr.h.c. Ing. akad. arch. Peter Lizoň
27 RECENZIA Ivan Havalda – Vladimír Kovár: Diferenciálne rovnice v chemickom inžinierstve
28 JUBILANTI Netradične o jubilantovi profesorovi Turňovi
29 O roku Aurela Bohuslava Stodolu po roku
30 ŠPORTOVÉ OKIENKO STU malo zastúpenie na ME v raftingu – 2010 v Taliansku
31 ŠPORTOVÉ OKIENKO Športový deň dekana Strojníckej fakulty na začiatku akademického roka
Príloha: Športové kalendárium STU akad. r. 2010/2011

SPEKTRUM STU
Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Šéfredaktor: Dušan Petráš
Zodpovedná redaktorka: Iva Šajbidorová
Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško
Grafická úprava: Ivan Páleník
Redakčná rada: Pavel Čičák, Irena Dorotjaková, Miroslav Hutňan, Gabriel Juhás, Valéria Kocianová, Marián Králik, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Dušan Petráš, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Daniela Špirková, Peter Telek, Eva Troščáková.
Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.
Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.
Nepredajné.
Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.

Foto na titulke: Milan Marônek: Lomová plocha monokryštálu kremíka.

Kolégium rektora STU INFORMUJE

KR STU sa na rokovaní dňa 27. septembra 2010 zaoberalo nasledujúcimi témami:

Školné a poplatky súvisiace so štúdiom na akademický rok 2011/2012. V zmysle zákona o vysokých školách je každá vysoká škola povinná včas stanoviť a zverejniť školné pre jednotlivé stupne vysokoškolského štúdia, ako aj poplatky súvisiace so štúdiom. Kolégium rektora prerokovalo návrh predložený prorektorom J. Kalužným, týkajúci sa týchto poplatkov na akademický rok 2011/2012.

Prijímacie konanie na akademický rok 2011/2012. Prorektor J. Kalužný informoval o počtoch študentov, ktorých plánujú prijať na štúdium jednotlivé súčasti STU v akademickom roku 2011/2012 pre jednotlivé stupne VŠ štúdia. Upozornil dekanov tých fakúlt, ktoré využívajú aj 2. kolo prijímacieho konania, aby jeho organizáciu časovo zladili tak, aby na začiatku vyučovania v novom akademickom roku bolo prijímacie konanie ukončené vrátane odvolacieho konania.

Priebežné hodnotenie plnenia kolektívnej zmluvy za 1. polrok 2010. Toto hodnotenie sa robí za účasti zástupcov UOO STU a vedenia STU. Obidve strany zhodne konštatovali, že hodnotenie sa nieslo v konštruktívnom duchu. Prorektor M. Finka informoval, že rezervy sú vo vzájomnej informovanosti, ako aj v sociálnej a personálnej politike na STU. Upozornil na dôležitosť nielen hmotného, ale aj morálneho ocenenia zamestnancov STU pri ich životných jubileách, ktoré sa na viacerých súčastiach STU nevyužíva.

Veľtrh vzdelávania Academia. Prorektor D. Petráš informoval, že STU sa na tomto veľtrhu predstaví v rámci spoločnej univerzitnej expozície s dôrazom na prezentáciu možností štúdia na jednotlivých fakultách a Ústave manažmentu STU. Veľtrh je orientovaný na stredoškolskú a vysokoškolskú mládež, ktorá hľadá informácie o možnostiach štúdia na vysokých školách a v pomaturitnom vzdelávaní. Bude sa konať od 5. októbra 2010 v SIBAMAC aréne v Bratislave.

Ubytovanie študentov STU v ÚZ STU Gabčíkovo. Prorektor F. Janíček v spolupráci s kvestorkou STU Židekovou a riaditeľom ÚZ STU Gabčíkovo Z. Jarošom predložil materiál týkajúci sa ubytovania študentov STU v tomto zariadení. V súčasnosti je tam ubytovaných cca 120 študentov, pre ktorých je zabezpečená aj doprava do Bratislavy a späť. Náklady spojené s dopravou znášajú jednotlivé fakulty STU úmerne počtu študentov, ktorí ju využívajú. Títo študenti sa môžu ubytovať na ŠD STU v Bratislave od 1. 2. 2011 v prípade, že sa uvoľnia miesta. Toto účelové zariadenie je dôležitým náhradným zdrojom pre ubytovanie študentov a STU ho plánuje využívať aj v budúcnosti, keď sa budú jednotlivé internáty v Bratislave rekonštruovať.

Informácie o stave prípravy projektov Kompetenčných centier. Ústnu informáciu podal členom KR STU prorektor R. Redhammer. STU a jej súčasti budú vo dvoch projektoch, ktoré budú podané mimo VÚC Bratislava a v troch projektoch v Bratislave. Informoval, že stav je priaznivý a projekty budú načas pripravené a podané na Agentúru MŠ SR.

Pavel Timár
vedúci úradu rektora

Vedenie STU INFORMUJE

Rokovania vedenia STU sa uskutočnili 6. a 27. septembra 2010. Okrem tém prerokovaných v kolégiu rektora zaoberalo nasledujúcimi témami:

Kalendárium športových podujatí v akademickom roku 2010/2011. Prorektor D. Petráš predložil na rokovanie vedenia STU písomný materiál, ktorý obsahuje všetky plánované akcie športového charakteru, ktoré sa na STU uskutočnia. Sú rozdelené na celouniverzitné akcie a fakultné. Kalendárium bude zverejnené aj na web stránke STU, aby sa záujemcovia z radov študentov aj zamestnancov STU mohli jednotlivých akcií zúčastniť.

Stav majetku STU v Bratislave. Prorektor F. Janíček uviedol jeden z piatich bakalárskych projektov pod názvom Databáza nehnuteľného majetku STU v Bratislave, ktorý vypracoval a predstavil formou prezentácie študent Juraj Servický. Podobné práce sú aj v oblasti hospodárenia s energiami a odporúča podobné projekty urobiť napr. aj na prístroje získané na STU z projektov ŠF EÚ. Rovnako je možné spracovať aj všetky budovy STU, na čom sa už začalo pracovať.

Slávnostné otvorenie akademického roka 2010/2011. Prorektor D. Petráš predložil na rokovanie písomný materiál a informoval o scenári slávnostného otvorenia akademického roku 2010/2011 na STU – 20. 9. 2010. V rámci tejto slávnosti boli inaugurovaní noví dekani MTF a FA STU.

Program na podporu mladých výskumníkov na STU. Prorektor R. Redhammer informoval o pripomienkach z akademickej obce ku výzve na podávanie projektov na podporu mladých výskumníkov na STU pre rok 2010. Pripomienky sa týkali nevhodného nastavenia tohto mechanizmu. Záujem je pomerne veľký, podané žiadosti budú komisiou posúdené a výsledok bude zverejnený.

Pavel Timár
vedúci úradu rektora

Slovenská technická univerzita v Bratislave otvorila akademický rok 2010/2011

Dňa 20. septembra 2010 sa na Slovenskej technickej univerzite slávnostným otvorením začal nový akademický rok 2010/2011. Súčasťou akademickej slávnosti bola aj inaugurácia dekanky Fakulty architektúry doc. Ing. arch. Ľubice Vítkovej, PhD., a dekana Materiálovotechnologickej fakulty STU v Trnave prof. Dr. Ing. Olivera Moravčíka.

Príhovor rektora STU prof. Ing. Vladimíra Báleša, DrSc.

Dnes slávnostne otvárame 73. akademický rok na najstaršej technickej univerzite na Slovensku, ktorá svoju históriu a tradíciu odvíja od slávnej Banskej akadémie v Banskej Štiavnici, založenej v roku 1762. Dnešná slávnosť je o to významnejšia, že budú inaugurovaní dekani dvoch fakúlt STU. Pre mňa osobne je to posledné otváranie akademického roku vo funkcii rektora STU. Je to teda aj príležitosť zamyslieť sa nad tým, ako sa nám darilo plniť hlavné úlohy STU, do ktorých sa premietol môj volebný program na funkciu rektora. Čo považujem z tohto programu za najväčší úspech: je to predovšetkým získanie prestíže Slovenskej technickej univerzity v systéme slovenských vysokých škôl. STU v posledných rokoch obsadila najvýznamnejšie funkcie v reprezentáciách vysokých škôl: prezidenta SRK, predsedu RVŠ, predsedu AK, predsedu KEGA, medzi prvými sme obhájili štatút univerzity. Univerzita bola úspešná v získavaní projektov financovaných z Európskych štrukturálnych fondov. Veľmi sa teším, že STU buduje svoj rozpočet s významnou položkou 30 – 35 % z mimodotačných zdrojov. Naši absolventi sú žiadaní na trhu práce, a to nielen doma, ale aj v zahraničí. Svedčí to o dobrej príprave našich inžinierov pre prax. Teší ma, že naši absolventi majú najvyššie nástupné platy zo všetkých absolventov vysokých škôl.

Tento akademický rok bude na STU rokom volebným. Volí sa rektor univerzity a dekani 4 fakúlt. Vyslovujem želanie, aby sa voľby udiali korektne, aby sme sa vyhli nečestnému predvolebnému zápasu.

Aké budú priority vedenia STU v poslednom roku funkčného obdobia? Budeme sa i naďalej snažiť vytvoriť čo najlepšie podmienky pre získavanie projektov zo štrukturálnych fondov, kde vidíme zaujímavý zdroj financií. Bolo by však veľmi zlé, aby sme sa neuchádzali aj o projekty 7. resp. už pripravovaného 8. rámcového programu EÚ. Pozorne budeme monitorovať aj naše investičné akcie, či už v stavebných častiach, alebo v prístrojovej infraštruktúre, ako aj budovanie našich centier excelentnosti.

Jednou z našich priorít bude umožniť študentom stráviť časť štúdia v zahraničí, najmä prostredníctvom programu Erasmus.

V oblasti vzdelávania naša univerzita plní svoje poslanie dané jej zákonom (rozvíjať harmonickú osobnosť, vedomosti a tvorivosť študenta) a Dlhodobým zámerom rozvoja STU – ponukou a realizáciou trojstupňového vysokoškolského vzdelávania obsahovo zameraného na technické, technologicko-materiálne, technicko-in-

formačné, technicko-ekonomické, technicko-umelecké, informačné a umelecké študijné programy.

Po úspešnej komplexnej akreditácii, ukončenej začiatkom minulého akademického roku univerzita ponúka štúdium vo viac ako 200 študijných programoch, z toho 53 bakalárskych, 78 inžinierskych a 72 doktorandských. Treba poznamenať, že z navrhovaných študijných programov nebolo Akreditačnou komisiou SR akreditovaných 6, čo je menej ako 3 %, a v percentách to predstavuje dvakrát väčšiu úspešnosť ako je priemer slovenských vysokých škôl. Aktuálnosť a atraktívnosť ponúkaných študijných programov súčasťami univerzity v jednotlivých stupňoch vysokoškolského štúdia možno prezentovať nasledovnými údajmi. Hoci percentuálny pokles maturantov na Slovensku oproti predchádzajúcemu školskému roku opätovne predstavuje skoro 20 % v počte uchádzačov o bakalárske štúdium sa tento pokles neprejavil v rovnakej miere. O štúdium prejavilo záujem 10 110 uchádzačov, čo oproti vlaňajšiemu akademickému roku predstavuje pokles o 1,63 %. Žiaľ, z kapacitných dôvodov pracovísk univerzity bolo z týchto uchádzačov prijatých (zapísaných) na štúdium 76 %.

Plnenie poslania v oblasti vzdelávania chcem dokumentovať aj niektorými faktami z minulého obdobia. V uplynulom akademickom roku študovalo na našej univerzite v dennej aj externej forme štúdia celkovo 18 253 študentov, z toho 11 405 v bakalárskom, 5 235 v inžinierskom a 1 613 v doktorandskom štúdiu. Na súčastiach univerzity sa úspešne realizovali konkrétne opatrenia navrhované v analýze úbytku študentov 1. ročníka bakalárskeho štúdia na odstránenie tohto nedostatku. Štúdium úspešne ukončilo 2 494 študentov bakalárskeho štúdia, 2 801 študentov inžinierskeho štúdia a doktorandské štúdium absolvovalo 189 študentov. Zvlášť potešiteľná skutočnosť, ktorú možno vnímať ako ďalší z parametrov charakterizujúcich kvalitu realizácie vzdelávania, je zachovanie trendu úspešnosti vstupu do profesijného pôsobenia v spoločenskej praxi absolventov inžinierskeho štúdia v ostatných rokoch. STU má podľa údajov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR najmenší počet nezamestnaných absolventov medzi univerzitami poskytujúcimi vzdelávanie v technických študijných programoch a stále patrí medzi 3 najúspešnejšie univerzity v tomto parametri na Slovensku. Je to určite odrazom erudovanej a zodpovednej práce pedagógov a ostatných neučiteľských pracovníkov univerzity. Pozitívny príspevok k úspešnému uplatneniu sa absolventov v spoločenskej praxi vytvára svojou činnosťou aj trojročná existencia centra kariérneho poradenstva našej univerzity, prvého pracoviska svojho druhu na slovenských vysokých školách. V tomto akademickom roku rozšíri svoje pôsobenie o bezplatné psychologické poradenstvo pre študentov STU.

Prvý rok plnohodnotného fungovania majú za sebou aj celouniverzitné ústavy, ktoré na základe komplexnej akreditácie od septembra 2009 garantujú a v spolupráci s fakultami STU zabezpečujú 6 univerzitných študijných programov. O úspešnosti ich existencie svedčí nielen viac ako 100 percentný nárast počtu ich študentov, ale aj skutočnosť, že v tomto akademickom roku ukončili štúdium prví absolventi STU s tzv. joint degree práve v rámci študijného programu v ich garancii.

V oblasti celoživotného vzdelávania bola obsahovo obohatená činnosť najmä aktivitami Inštitútu celoživotného vzdelávania. Z nich najvýznamnejšou je dvojročný kurz Automotive MBA, ktorý sa realizuje v kooperácii s Technickou univerzitou vo Viedni aj pre zahraničných záujemcov.

Z časového dôvodu nemôžem spomínať ďalšie činnosti a parametre charakterizujúce úspešnosť STU v oblasti vzdelávania, treba si však uvedomiť, že sú aj veľkým záväzkom pre našu prácu v nastávajúcom akademickom roku. Využívam túto príležitosť, aby som všetkým vám, učiteľským aj neučiteľským pracovníkom, vyslovil poďakovanie za vykonanú prácu a vyslovil svoju dôveru spojenú s presvedčením, že všetky činnosti spojené so zabezpečením kvalitného vzdelávania budete realizovať na úrovni odbornej erudície uznávaných profesionálov.

Z rôznych pohľadov je Slovenská technická univerzita v Bratislave najúspešnejšia univerzita na Slovensku. Napríklad v Šiestom rámcovom programe získala financovanie najväčšieho počtu projektov: 32. V Siedmom rámcovom programe to je zatiaľ 17.

Na podporu medzinárodnej spolupráce sme zaviedli dva univerzitné podporné programy – motivačný, v rámci ktorého odmeňujeme každého zamestnanca školy, ktorý pripraví a podá projekt medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce za STU a tiež program prefinancovania projektov rámcových programov.

STU je úspešná aj v získavaní veľkých projektov štrukturálnych fondov pre výskum – ako žiadateľ/prijímateľ implementuje STU 6 centier excelentnosti a v ďalších šiestich je partnerom. Spolu sa realizuje viac ako 30 veľkých projektov štrukturálnych fondov v celkovom zmluvnom objeme viac ako 35 mil. eur pre STU.

Kľúčová pre nízku mieru neoprávnených výdavkov je už príprava samotných projektov. Keďže „nábeh" projektov bol výrazne rýchlejší než možnosti personálneho budovania projektového strediska až v druhej fáze sa pristúpilo k centrálnemu zabezpečovaniu tzv. podpornej dokumentácie a následne aj k centrálnemu podávaniu týchto projektov. Doposiaľ nebol ani jeden projekt zamietnutý z dôvodu zlej podpornej dokumentácie, ktorú pripravovalo projektové stredisko. Ukazuje sa, že stredisko kapacitne nedokáže zvládať všetky projekty. Preto sa zaviedol aj interný pôžičkový mechanizmus, ktorý pomôže niektoré menšie projekty zrealizovať na pracoviskách fakúlt.

Úspech v získavaní projektov predstavuje významnú finančnú injekciu predovšetkým do oblasti rozvoja výskumnej infraštruktúry.

Z celkového počtu približne 150 projektov podaných v súčasnosti na celom Slovensku bola naša univerzita prizvaná do prípravy 39 projektov, čo je viac ako štvrtina všetkých podaných projektov. Skutočnosť, že tieto projekty boli podané veľkým množstvom rôznych podnikateľských subjektov z celého Slovenska svedčí o uznaní vysokého odborného kreditu ľudí Slovenskej technickej univerzity v praxi. Táto vyviera z expertízy, preukázaných skúseností a zručností našich kolegov.

V uplynulom školskom roku sme sa konečne dočkali aj všeobecnej výzvy APVV na podávanie vedeckých projektov. Po troch rokoch bez publikovania výzvy a teda bez možnosti začať realizovať nové projekty. Táto skutočnosť narušila režim financovania vedeckého výskumu, keďže APVV je nosným systémom účelového financovania vedy a techniky v Slovenskej republike. STU podala celkovo 93 projektov a 56 ako partner. Pevne veríme, že táto výzva bude vyhodnotená a aj financovaná. Nie tak, ako ostatná výzva z minulého roka zameraná na spin-off podniky, ktorá zostala nedoriešená.

V tomto roku zavádzame novú dlhšie avizovanú internú grantovú schému na podporu výskumu mladých kolegov. Pred prázdninami sme schválili pravidlá, vyhlásili výzvu a momentálne vyhodnocujeme predložené projekty – takže mladí kolegovia na STU budú mať možnosť financovať niektoré svoje aktivity úplne samostatne. Aj keď pravidlá žiadateľov značne obmedzujú – napr. limit na jeden grant je 1000 eur a nie je možné financovať mzdy či osobné odmeny – otvárajú priestor žiadať o grant pre kolegov, ktorí ešte nemajú také výsledky, aby mohli uspieť vo VEGA či APVV. Cieľom je, aby sa mladí kolegovia, nasledujúca generácia vedcov, učila písať projekty, získavať financie a hospodárne s nimi nakladať. Osobne to považujem za dôležitú súčasť vedeckej výchovy a tiež systémovej prípravy nasledujúcej generácie učiteľov.

Slovenská technická univerzita v Bratislave podporuje podnikanie prostredníctvom Univerzitného technologického inkubátora STU (InQb). Od roku 2005 inkubátor pomohol k vzniku a rozvoju 30 menších inovatívnych firiem, čo predstavuje približne 120 nových pracovných miest s vysokou pridanou hodnotou. Cieľom zriadenia inkubátora STU bolo podporiť vlastných študentov/absolventov, ktorí chcú naštartovať svoje podnikanie. Prax dokazuje, že výchova a vzdelávanie v podnikaní rozvíjajú u človeka schopnosti lepšie sa presadiť v pracovnom prostredí. V tomto akademickom roku UTI STU rozbieha súťaž podnikateľských plánov. Do súťaže týmto pozývame technicky orientovaných ľudí so zaujímavým podnikateľským nápadom. Do ďalšieho obdobia bude dôležité aby študenti boli systematicky vedení k podnikaniu. Veď kto iní, ak nie absolventi elitnej technickej univerzity, majú byť zakladatelia inovatívnych podnikov na Slovensku? Zaujímavosťou je, že inkubátor stále priťahuje pozornosť aj predstaviteľov rôznych medzinárodných inštitúcií, čím zviditeľňuje STU.

V uplynulom roku sme začali spolupracovať s ISIS Enterprise, obchodnou spoločnosťou Oxfordskej univerzity zameranej na transfer poznatkov do praxe. Táto organizácia predstavuje svetovú špičku vo svojom odbore. Prostredníctvom intenzívneho mentorsko-konzultačného programu sme získali neoceniteľnú analýzu existujúceho stavu a náčrt našich ďalších možností komercializácie duševného vlastníctva. V súčasnosti pripravujeme pokračovanie tento spolupráce tak, aby sme aspoň časť ich skúseností dostali do našej praxe.

Slovenská technická univerzita, asi ako jediná verejná vysoká škola na Slovensku, založila vlastnú obchodnú spoločnosť zameranú na podporu zhodnocovania výskumu podľa platného zákona o vysokých školách. Ide o snahu zabezpečiť ekonomickú návratnosť výskumu vlastným podielom na kapitálovom raste hodnoty podniku využívajúceho know-how vzniknuté na STU. Je to moderný spôsob bežný vo vyspelom svete. V uplynulom roku vznikli prvé tri obchodné spoločnosti zamerané na ekonomickú realizáciu expertízy a získaných poznatkov, v ktorých má Slovenská technická univerzita v Bratislave svoj podiel prostredníctvom STU Scientific, s. r. o. Pripravujú sa ďalšie tri. Pritom sa dodržiava pravidlo, že hybnou silou musia byť ľudia – fyzické osoby – najmä členovia akademickej obce STU, ktorí v nich vlastnia väčšinu. Univerzita ako menšinový „akcionár" prostredníctvom STU Scientific poskytuje poradenstvo týkajúce sa zostavenia podnikateľského plánu, založenia spoločnosti, získavania financií na výskum či na rozbeh podnikania. A, samozrejme, zvučné meno „strýka". Stanovenie vlastníckeho podielu medzi verejnou inštitúciou a súkromnými fyzickými osobami je transparentným a legálnym pravidlom pre tieto zmiešané verejno-súkromné partnerstvá. Obchodná spoločnosť spolu s STU založila a vydáva odborné periodikum Transfer. Venuje sa prenosu technológií a inovácií do praxe. Je jedinečným odborným časopisom s celoslovenským pôsobením na území Slovenskej republiky. Zároveň podporuje propagáciu slovenskej vedy a techniky a, samozrejme, STU. Doplnkovou činnosťou je zabezpečovanie propagačných predmetov STU, ktoré je možné zakúpiť v predajni STU na Radlinského ulici alebo objednať priamo v spoločnosti. Pripravuje sa on-line ponuka.

Základ medzinárodnej spolupráce STU prezentuje 82 rámcových univerzitných a 45 fakultných dohôd o spolupráci s vysokoškolskými inštitúciami z celého sveta. Na jar 2010 paletu partnerov rozšírili nové dohody s USA a Kubou. Aj 208 aktuálnych dohôd programu Erasmus s univerzitami štátov Európskej únie dokladuje vynikajúce zahraničné vzťahy.

STU participuje v mobilitnom programe Erasmus už 12 rokov a záujem pokračovať potvrdila 13. marca 2010 podaním prihlášky na ďalší rok 2010/2011. Za toto obdobie navštívilo cez Erasmus zahraničné partnerské inštitúcie 252 učiteľov a 895 študentov. V tomto akademickom roku zaznamenáva STU vyslanie tisíceho študenta, ktorý v čase tohto slávnostného zahájenia nového akademického roka práve vycestoval.

Medzi významné medzinárodné aktivity univerzity patria aj pravidelné stretnutia rektora a vedenia STU s veľvyslancami zastupiteľských úradov so sídlom na Slovensku. Štvrté stretnutie na tému „Úspechy vedy a výskumu na STU" sa uskutočnilo na rektoráte 14. júna.

V júli 2010 STU participovala na realizácii 1. ročníka „Letnej akadémie" na tému „Smart buildings – Planning for the future". Spoločné podujatie STU, ČVUT, TU Viedeň a BME Budapešť sa konalo na Technickej univerzite vo Viedni, pričom Slovenská technická univerzita navyše zorganizovala pre študentov jednodňovú odbornú exkurziu v Bratislave.

Stretnutia rektora so zahraničnými študentmi, ktorí študujú na fakultách a ústave STU v rámci medzinárodných výmenných programov sa uskutočňujú pravidelne pri príležitosti Medzinárodného dňa študentov. Tretie stretnutie sa konalo 20. novembra 2009 a štvrté bude opäť v novembri tohto roku.

STU je úspešne zapojená do riešenia 89 medzinárodných projektov. V oblasti vzdelávania sa riešia projekty cez programy: Tempus, Program celoživotného vzdelávania, Ceepus a Fond Nórska, Islandu a Lichtenštajnska. Vedecké a výskumné projekty sa realizujú v rámci 6. a 7. rámcového programu, cez DAAD a COST alebo v rámci medzivládnych dohôd.

STU je členom viacerých významných európskych a svetových organizácií, spomeňme aspoň Asociáciu európskych univerzít – EUA, Európsku spoločnosť pre inžinierske vzdelávanie SEFI Americkú spoločnosť strojných inžinierov – ASME alebo Asociáciu európskych škôl plánovania AESOP.

Uvedené výsledky a dosiahnuté úspechy dosiahla STU vďaka entuziazmu a pracovnému nasadeniu učiteľov, vedeckých pracovníkov i podporného personálu univerzity. Preto vedenie univerzity, fakúlt a ďalších zložiek STU venuje trvalú pozornosť zlepšovaniu pracovných podmienok a starostlivosti o zamestnancov. Napriek obmedzeniam podmieneným trvalým podfinancovaním vysokého školstva a dopadom globálnej hospodárskej krízy sa nám podarilo nielen stabilizovať pracovné miesta, ale v mnohých ohľadoch skvalitniť sociálnu politiku STU. Osobitnú pozornosť sme v spolupráci s univerzitnou odborovou organizáciou a zamestnaneckými radami v uplynulom roku venovali podpore špičkovosti, systémovým opatreniam pre zabezpečenie kvalifikačného rastu, zabezpečeniu ochrany a preventívnej starostlivosti o zdravie a rozšíreniu sociálnych istôt zamestnancov. Tieto kroky boli možné aj vďaka cieľavedomým racionalizačným opatreniam, ktoré priniesli úsporu prostriedkov a zvýšenie efektívnosti práce.

K takýmto opatreniam patrili ďalšie kroky k modernizácii systému manažmentu vzdelávania a ekonomických aktivít. V tomto kalendárnom roku sa ukončuje základná implementačná fáza akademického informačného systému, k dispozícii je kompletný systém e-learningu vrátane príručiek pre používateľov, s úspechom sa dokončuje ekonomický informačný systém, skvalitňujú a zefektívňujú sa komunikačné systémy, tak v polohe hlasovej komunikácie, ako aj prenosu dát. STU sa môže pochváliť najmodernejšou svetovou technológiou videokonferenčného systému.

Vo februári 2010 bola v priestoroch FCHPT otvorená reprezentačná predajňa Nakladateľstva STU. Pri jej realizácii treba vyzdvihnúť spoluprácu Nakladateľstva s Ústavom interiéru a výstavníctva pri tvorbe návrhu projektu predajne, ako aj ústretovosť zo strany FCHPT pri samotnej realizácii projektu. V predajni je dostupná celá produkcia nakladateľstva od roku 2008, s výnimkou vypredaných publikácií, ako aj niektoré výrobky s logom STU. Sortiment predajne bude v spolupráci s fakultami dopĺňaný v závislosti od potrieb pedagogického procesu, ako aj o iné výrobky vhodné pre študentov.

Svoje významné miesto má tiež podpora vrcholového akademického športu, kde sa obnovili Akademické majstrovstvá STU vo všetkých tradičných vysokoškolských športoch. Významne tomu napomohla i novovytvorená rada pre telesnú výchovu na STU. Napriek snahám o určitú koordináciu športu nedošlo k výraznému posunu medzi jednotlivými dnes existujúcimi oddielmi a klubmi.

Nielen akademickej obci ale najmä širokej verejnosti je známy VUS Technik , ktorý už 57 rokov prezentuje krásu spevu, hudby a tanca. Dôkazom toho, že diváci doma i v zahraničí s radosťou a nadšením prijímajú umenie prezentované jednotlivými zložkami na vysoko profesionálnej úrovni, je aj účinkovanie na medzinárodnom festivale FIMU Belford 2010, opätovné víťazstvo na medzinárodnom festivale akademických súborov Akademická Nitra 2010, ako aj reprezentácia slovenského folklóru na festivale Nan Ying 2010 v Taiwane.

Na univerzite pokračuje vo svojej činnosti Alumni klub STU. Veľmi pozitívny ohlas majú pravidelné diskusné stretnutia. V rámci utorkových „Rozhovorov s vedou" sme v tomto roku privítali Brigitu Smögnerovú, Katarínu Horákovú, Milana Šikulu či Fedora Šimka. Významnou spoločenskou udalosťou, ale najmä miestom príjemných stretnutí nielen absolventov a pracovníkov našej univerzity bol januárový ples STU. Treba však otvorene priznať, že aj napriek úsiliu o získanie nových členov práve spomedzi absolventov, nie je zatiaľ ich záujem o členstvo v klube taký výrazný ako sme predpokladali. Veríme však, že študenti i absolventi pochopia význam klubu a rozšíria jeho rady.

Oproti uplynulému obdobiu sa zvýšila návštevnosť internetových stránok STU a jej fakúlt, a to o viac ako 300 000 respondentov. Výsledkom systematickej a dlhodobej práce tímu administrátorov sú realizované zmeny a zvyšovanie užívateľského komfortu systému. Do systému boli implementované nové prvky a moduly, a to ako na stránkach STU, tak aj na stránkach jednotlivých fakúlt.

Aktuálny obraz o dianí na pôde STU prináša časopis Spektrum. Vychádza v tlačenej aj elektronickej podobe. Jeho návštevnosť na internetovej stránke STU stúpla oproti minulému roku takmer o 30 %. Nezastupiteľné miesto v ňom majú aj naši študenti. „Študentské" novembrové číslo je vytvárané výlučne z ich príspevkov. Novinkou nadchádzajúceho ročníka je rubrika *„Preslávili nás vo svete"*, ktorá bude akademickej obci predstavovať úspešných absolventov STU žijúcich v zahraničí.

Po úspechu minuloročného projektu Letnej univerzity pre stredoškolákov sa začiatkom septembra uskutočnil jej 2. ročník. Projektu sa zúčastnilo takmer 100 gymnazistov, ktorí si odniesli dekrét „ambasádora STU" s poslaním šíriť pozitívne zážitky a informácie o STU medzi svojimi rovesníkmi. V porovnaní s uplynulým rokom sme zaznamenali veľmi vyrovnaný záujem zo všetkých regiónov Slovenska.

Technický stav našich internátov je mi, žiaľ, veľmi dobre známy a rozhodne ma neteší. Naše študentské domovy patria k najstarším na Slovensku, čomu zodpovedá aj ich stav, v mnohých prípadoch posúdený už ako havarijný. Toto sú všetko fakty, s ktorými sa musíme postupne vyrovnať. Aj napriek tomu, že zvýšenie ceny za ubytovanie od 1. 9. 2010 bolo nevyhnutným aktom, máme maximálnu snahu znížiť finančné zaťaženie študentov, a preto sme vyčlenili na odstránenie najzávažnejších nedostatkov finančné prostriedky, ktoré by mali prispieť k vyššej kvalite bývania a stravovania.

Minulý školský rok sme spolu s vedením ÚZ ŠDaJ upriamili financie hlavne na internát Jura Hronca, ktorý síce nepatrí k naším najstarším budovám, ale jeho stav je alarmujúci.

V priebehu letných prázdnin sa zrealizoval výber dodávateľa na rekonštrukciu fasády študentského domova Jura Hronca a práce by sa mali začať ešte tento rok. Vzhľadom na havarijný stav vstupu do budovy tohto študentského domova sme boli nútení pristúpiť k jeho komplexnej rekonštrukcii, ktorá bola ukončená začiatkom mája tohto roku. Zrealizovaním tejto opravy sa zvýšila bezpečnosť ubytovaných študentov, nakoľko do ubytovacích priestorov je vstup možný už len na základe elektronickej identifikácie. Rekonštrukciou prešli tiež kuchynky na spoločných chodbách uvedeného internátu, ktoré spĺňajú všetky hygienické požiadavky. Je len na Vás, milí študenti, do akej miery a ako dlho bude ich funkčnosť zachovaná. S postupnou obnovou spoločných kuchyniek sa začalo aj na študentskom domove Mladá garda.

S ubytovaním súvisí ešte jedna, podľa môjho názoru, dôležitá zmena, a to spustenie elektronického systému prideľovania ubytovania študentom, v ktorom si študenti môžu na základe schválených kritérií rezervovať konkrétnu izbu. Ako pri každom rozbehu nového systému predpokladám určité počiatočné problémy, ale verím, že v konečnom dôsledku bude tento systém veľkým prínosom a najmä spravodlivým nástrojom na prideľovanie ubytovania.

Zmeny v najbližšom období očakávam aj v oblasti stravovania. V minulom školskom roku sme zriadili stravovacie centrum, od ktorého si sľubujem výrazné zlepšenie kvality, rozmanitosti, ale aj celkového spôsobu stravovania. Nakoľko naše jedálne sú z technického hľadiska v podobnom stave ako internáty, vedenie univerzity schválilo financovanie ich rozsiahlej rekonštrukcie. V súčasnosti prebieha verejná súťaž na výber dodávateľa.

Školský rok 2009/2010 znamená pre Centrum akademického športu STU /CAŠ STU/ prvý rok praktickej existencie, so snahou o zodpovedné plnenie svojho poslania – poskytovať všeobecne prospešné služby v oblasti rozvoja športovo-kultúrnych hodnôt so zameraním na využívanie univerzitnej infraštruktúry pre zdravý fyzický a duševný vývin najmä študentov i zamestnancov STU. CAŠ STU v súčasnom období spravuje Športový areál P. Gleska v Bratislave na Račianskej ulici s hodnotou cca 3 mil. eur a od 1. 9. 2010 prevzalo do spravovania telovýchovný objekt Mladosť Staré grunty v Mlynskej doline.

Pre pedagogický proces výučby telesnej výchovy a športu, realizovaný katedrami a oddeleniami telesnej výchovy 5 fakúlt STU so sídlom v Bratislave, v zimnom a letnom semestri uplynulého školského roku CAŠ STU pripravilo a bezplatne poskytlo športoviská, sociálne a prevádzkové zariadenia areálu v rozsahu 386 hodín.

Študenti STU – prevažne ubytovaní v ŠD Mladá garda – využívali bezplatne športoviská areálu najmä pre neorganizované športové a pohybové aktivity /futbal, volejbal, basketbal, minifutbal, frisbee, tenis, kondičné behy/ v rozsahu 26 – 48 hodín týždenne.

Slovenská technická univerzita v uplynulom akademickom roku investovala značné finančné prostriedky z vlastných zdrojov a zo štátneho rozpočtu na vylepšenie infraštruktúry našej univerzity.

Z realizácie stavieb, na ktoré v roku 2009 a 2010 boli poskytnuté Slovenskej technickej univerzite v Bratislave dotácie zo štátneho rozpočtu by som spomenul:
- novostavbu objektu FIIT STU, Ilkovičova 3, Bratislava
- rekonštrukciu vodovodnej prípojky FEI STU, Ilkovičova 3, Bratislava
- prekládku STL plynovodu FEI – FIIT STU, Ilkovičova 3, Bratislava
- odstránenie havarijnej situácie objektu na Hajdóczyho ulici v Trnave, MTF STU Bratislava.

Z realizácie stavieb, na ktoré v roku 2009 a 2010 boli použité prostriedky – z vlastných zdrojov Slovenskej technickej univerzity v Bratislave možno vybrať:
- modernizáciu a rekonštrukciu priestorov – zateplenie v objekte
- R ektorátu, Vazovova 5, Bratislava, blok „A" IV. nadzemné podlažie, III. nadzemné podlažie,
- rekonštrukciu priestorov po CVTI v objekte FA Nám.slobody 19, Bratislava,
- rekonštrukciu priestorov I. podzemného podlažia a I. nadzemného podlažia južného krídla,
- dobudovanie CAŠ STU Mladá Garda, Račianska 103,
- rekonštrukciu oplotenia a spevnených plôch,
- bezbariérový prístup budovy SvF STU Radlinského 11, Bratislava,
- rekonštrukciu priestorov hlavného vstupu I. a II. nadzemného podlažia,
- rekonštrukciu objektu rektorátu – strechy a výmena okenných výplní v transformátorovej stanici TS – 578,
- rekonštrukciu rozvodov elektroinštalácie priestorov Ústavu dizajnu na I.PP, I. NP južného krídla FA STU Bratislava – havarijný stav,
- rekonštrukciu priestorov I. PP - Nakladateľstvo v objekte Rektorátu Vazovova 5, Bratislava – projektové práce.

Realizáciu stavieb, na ktoré v roku 2009 a 2010 boli použité prostriedky z vlastných zdrojov Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a štrukturálnych fondov:
- dobudovanie technologických prepojení a synergických väzieb projektov v rámci laboratória vysokých napätí Technická 5, Trnávka, Bratislava,
- dobudovanie národného centra pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie, Technická 5, Trnávka, Bratislava,
- rekonštrukciu a modernizáciu stavebných objektov detašovaného pracoviska FA STU v Banskej Štiavnici,
- rekonštrukciu a modernizáciu stavebných objektov ÚZ STU v Gabčíkove,
- rekonštrukciu a modernizáciu stavebných objektov MTF STU v Trnave,
- rekonštrukciu, modernizáciu a zavádzanie, a modernizácia IKT sietí, zariadení a prístrojovej techniky v objektoch STU Trnava, Gabčíkovo, Banská Štiavnica.

Z realizácie stavieb z oblasti energetiky, kde boli použité vlastné zdroje by som spomenul predovšetkým modernizáciu odovzdávacích staníc tepla na SvF, FCHPT, FA, rektoráte. Tiež boli zrekonštruované viaceré transformátorové stanice.

Chcel by som poďakovať všetkým sponzorom a podporovateľom vzdelávania a výskumu na STU, všetkým, ktorí sa pričinili o lepšie podmienky našej pedagogickej a vedeckovýskumnej práce.

O práci akademického senátu bude detailne hovoriť predseda AS. Ja rád konštatujem, že AS STU pokračoval v presadzovaní celouniverzitného myslenia a prijaté normy sú toho dôkazom.

Správna rada STU si plní svoju nezastupiteľnú úlohu. Oceňujem aktívny záujem členov Správnej rady STU o riešenie našich problémov a ich pomoc pri ich riešení. Spolupráca s univerzitnou odborovou organizáciou je dobrá a vzájomne prospešná. Chcem poďakovať za viaceré podnetné návrhy zo strany UOO, ktoré si vedenie STU osvojilo.

Vážené dámy, vážení páni,

akademický rok 2010/2011 bude v živote univerzity zvláštny v tom, že bude zvolený nový rektor STU, nové vedenie STU a budú zvolení a vymenovaní noví dekani na 4 fakultách STU. Vyzývam akademickú obec STU, pánov senátorov, aby voľby prebehli korektne, v dôstojnom rámci, ktorý prislúcha takej významnej univerzite akou je STU.

Koncom predchádzajúceho roka sa už uskutočnili voľby dekanov v akademických senátoch Fakulty architektúry a Materiálovotechnologickej fakulty so sídlom v Trnave. Do tejto funkcie boli zvolení doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD., na FA a doterajší dekan prof. Dr. Ing. Oliver Moravčík, CSc., na MTF.

Dovoľte mi poďakovať sa odstupujúcemu dekanovi Dr. H. c. prof. PhDr. Ľudovítovi Petránskemu, DrSc. za jeho úctyhodné dielo vo funkcii dekana FA a zaželať mu veľa síl a zdravia v ďalšej vedeckej a pedagogickej činnosti. Pani dekanke a pánovi dekanovi prajem veľa úspechov v ich funkciách.

Záverom želám všetkým pedagógom našej univerzity úspešné zvládnutie pedagogického procesu, výskumným pracovníkom veľa invencie a ostatným pracovníkom veľa síl v ich zodpovednej práci. Študentom prajem, aby získali veľa nových poznatkov potrebných pre ich budúce povolanie, aby úspešne zvládli nastávajúci akademický rok. Zvlášť vítam na pôde STU našich prvákov bakalárskeho štúdia. Vyzývam ich, aby boli vytrvalými študentmi a rýchlo sa adaptovali na vysokoškolský rytmus štúdia. Všetkým vám prajem úspešný akademický rok 2010/2011.

Príhovor predsedu Akademického senátu STU prof. Ing. Milana Žalmana, PhD.

Dovoľte mi, aby som sa vám prihovoril pri príležitosti otvorenia nového akademického roku, zhodnotil činnosť AS STU za 3. rok jeho funkčného obdobia a súčasne načrtol úlohy, ktoré senát čakajú vo štvrtom roku funkčného obdobia.

Na úvod pár štatistických údajov:
V akademickom roku 2009/2010 zasadal AS STU 7-krát s priemernou 82 % účasťou členov AS.
Ekonomická komisia AS STU zasadala 3x.
Legislatívna komisia AS STU zasadala 3x.
Volebná komisia kandidáta na rektora 2x.
Akademický senát STU prijal 39 uznesení, väčšinou k materiálom, ktoré v zmysle zákona o vysokých školách musia byť predložené na schválenie akademickému senátu univerzity. K materiálom predloženým na prerokovanie prijal príslušné závery a odporúčania.

AS STU sa v minulom akademickom roku zaoberal základnými právnymi normami a schválil:

Dodatok č. 5 k Štatútu STU, v ktorom sú zohľadnené zmeny v súvislosti s novelou zákona o vysokých školách. Následne 4 fakulty predložili svoje upravené štatúty, ktoré AS tiež schválil. AS STU zosúladil aj Rokovací poriadok AS STU s platným Štatútom STU.

Ďalej to bol Dodatok č. 3 k Študijnému poriadku STU a Dodatok č. 1 k Štipendijnému poriadku STU.

Senát schválil aj tri materiály týkajúce sa ďalších podmienok prijímania na štúdium bakalárskeho, inžinierskeho a doktorandského študijného programu, ktoré sú v gescii Ústavu manažmentu

AS STU sa zaoberal aj návrhom novely zákona o vysokých školách a stotožnil sa s obsahom Otvoreného listu rektorov vysokých škôl poslancom NR SR „Súmrak nad kvalitou vysokoškolského vzdelávania" z 18. 2. 2010.

AS na jarných zasadaniach v tomto roku prerokoval materiály:
Aktualizácia dlhodobého zámeru rozvoja STU na rok 2010,
Výročná správa o činnosti STU za rok 2009,
Výročná správa o hospodárení STU za rok 2009.
S aktualizáciou dlhodobého zámeru rozvoja STU na rok 2010 bolo zároveň prerokované aj vyhodnotenie plnenia aktualizácie za rok 2009.

K dôležitým materiálom schvaľovaným akademickým senátom univerzity patria materiály z ekonomickej oblasti. AS v období akademického roka 2008/2009 schvaľoval trikrát úpravy dotácie z Ministerstva školstva SR a podrobne sa zaoberal návrhom rozpočtu STU na rok 2009, časti rozdelenie dotácie z MŠ SR. V súvislosti s návrhom rozpočtu vedenie STU na podnet AS spracovalo dodatok č. 1 k všeobecným zásadám tvorby rozpočtu, ktorý bol predložený akademickému senátu na prerokovanie.

Do ekonomickej oblasti môžeme zahrnúť aj rokovania o poskytovaní pôžičiek z fondu reprodukcie STU ako pomoc stavebným aktivitám fakúlt. AS schválil poskytnutie „pôžičky" z fondu reprodukcie STU pre Stavebnú fakultu STU, ktorá požiadala o pôžičku na zateplenie budovy. Pôžička bude poskytnutá na základe uzavretej zmluvy medzi STU a SvF.

Všetky uvedené materiály z ekonomickej oblasti pred zasadaním AS STU prerokovala ekonomická komisia AS a svoje pripomienky a odporúčania predložila na zasadaní akademického senátu.

Ekonomická komisia AS navrhla, aby AS STU vyjadril aj svoje stanovisko k financovaniu vysokých škôl. Ministrovi školstva bol 29. 3. 2010 zaslaný list s uznesením AS v ktorom AS STU dôrazne protestuje proti spôsobu rozdelenia finančných prostriedkov na rok 2010 z MŠ SR, ktorý nezohľadňuje výsledky komplexnej akreditácie.

Vedenie STU aj v tomto akademickom roku pokračovalo vo vyjasňovaní majetkovo-právnych vzťahov k pozemkom, na ktorých sa nachádzajú nehnuteľnosti STU. AS STU prerokoval a schválil predaj nehnuteľností v katastrálnom území Karlova Ves.

Do kompetencie akademického senátu, v zmysle zákona o vysokých školách, patrí aj schvaľovanie odpisov pohľadávok z podnetu univerzity voči dlžníkom. AS STU schválil odpísanie nedobytných pohľadávok voči dlžníkom Tesla Piešťany, a. s., a ISTROREAL, spol. s r. o.

Akademický senát sa v uplynulom akademickom roku vyjadroval aj k otázkam týkajúcich sa vedy a výskumu.

Prerokoval Dodatok č. 1 k Organizačnému poriadku Výskumného centra, ktorý upravil jeho organizačné členenie na základe jeho doterajšej činnosti.

V roku 2007 schválil AS založenie spoločnosti STU Scientific, s. r. o., s tým, že ďalšie vklady do spoločnosti bude vždy schvaľovať AS STU. Ďalší vklad do spoločnosti schválil AS na svojom rokovaní v novembri 2009.

AS STU bol informovaný aj o návrhu na vstup do Výskumného klastra Slovensko a na vstup do Dunajského vedomostného klastra, združujúceho inštitúcie, ktoré sa chcú podieľať na rozvoji dunajského regiónu. Ide predovšetkým o ochranu a využívanie Dunaja v najrozmanitejších významoch, najmä z hľadiska ochrany spodných vôd, dopravy a hospodárskeho rozvoja. V súvislosti so vstupom STU do klastrov schválil uznesenie:

AS STU podporuje zapájanie sa STU do klastrov a združení, súčasne však odporúča primerane zabezpečiť záujmy STU, najmä v oblasti majetkovo-právnej, duševného vlastníctva, odborného Know-How a dobrého mena STU.

Následne na poslednom zasadaní v akad. roku 2009/2010 schválil návrh na založenie Dunajského vedomostného klastra.

V rámci informačných bodov AS bol informovaný o zavádzaní a aktuálnom stave Akademického informačného systému a Ekonomického informačného systému na STU, zakúpenými licenciami, ďalším zavádzaním systémov a udržiavaním systémov a projektovým zámerom na riešenie stravovania na STU, nakoľko stav niektorých stravovacích zariadení je nevyhovujúci po technickej a hygienickej stránke.

AS STU sa v akad. roku 2009/2010 zaoberal prípravou volieb kandidáta na rektora. Legislatívna komisia AS podala návrh upraveného volebného poriadku, ktorý AS schválil na svojom marcovom zasadaní. Na ďalšom zasadaní v marci členovia AS zvolili volebnú komisiu kandidáta na rektora STU.

Volebná komisia na ďalšie zasadanie AS STU pripravila harmonogram a interné pravidlá volieb, procedúru registrácie a ďalšie náležitosti, ktoré boli 3. 5. 2010 akademickým senátom schválené.

AS STU 31. 5. 2010 vyhlásil uznesením voľby kandidáta na rektora STU, ktoré prebehnú v akademickom senáte v októbri.

Študentská časť senátu STU prostredníctvom svojich členov sa zapojila do rôznych projektov a zaujímala stanoviská najmä k problémom, ktoré sú spojené so sociálnymi a študijnými záležitosťami študentov, a to:

- analýze subjektov pôsobiacich v študentských domovoch a jedálňach STU,
- analýze výšky poplatkov za ubytovanie a dôvodmi ich zvýšenia,
- novým spôsobom podávania žiadostí o ubytovanie,
- prevádzke informačných technológií na študentských domovoch STU,
- spôsobom spropagovania Centra akademického športu a nastaveniu cien pre študentov za používanie športovísk,
- zefektívneniu spolupráce študentských organizácií a Multimediálneho centra STU,
- doplňujúcim voľbám do študentskej časti akademického senátu,
- príprave druhého ročníka Letnej univerzity pre stredoškolákov.

Prítomným sa prihovoril aj doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc., poslanec a predseda Výboru NR SR pre vzdelanie, vedu, mládež a šport.

Ako začať, v tomto priestore vzdelanosti, umu, invencií a zodpovednosti a láske k svojej profesii, k svojej náročnej a často nedocenenej práci? Predovšetkým chcem sa vám, vážený pán rektor a predstavitelia vedenia univerzity, poďakovať za pozvanie na dnešnú slávnosť otvorenia nového akademického roku STU. Som rád, že môžem byť aj účastný na inaugurácii novej dekanky Fakulty architektúry a staronového dekana Materiálovotechnologickej fakulty so sídlom v Trnave. Využívam túto príležitosť pred váženým zhromaždením, aby som vás všetkých, nielen v mene svojom, ale aj v mene poslancov Výboru Národnej rady pre vzdelanie, vedu, mládež a šport, srdečne pozdravil a poďakoval sa vám, za prácu, konkrétne skutky, ktoré nereprezentujú len STU, ale aj naše vysoké školstvo a vedu, samozrejme celú našu vlasť.

AS STU v tomto akademickom roku bude voliť kandidáta na rektora STU na funkčné obdobie 2011 – 2015. K dnešnému dňu je už ukončené podávanie návrhov na kandidáta na rektora, v najbližších dňoch volebná komisia zverejní listinu kandidátov. Ako som už uviedol v predchádzajúcej časti môjho príhovoru, voľby sa uskutočnia 25. októbra 2010.

AS STU schválil v uplynulom roku dodatok k Štatútu STU, ktorým sa upravil minimálny počet členov AS z počtu 35 na 20. Touto úpravou sa vytvoril priestor na hľadanie nového racionálneho modelu akademického senátu univerzity. Návrh na zníženie počtu členov AS sa po vyhodnotení návrhov z fakúlt predloží na vyjadrenie senátu ešte v tomto roku. Voľby členov AS na funkčné obdobie 2011 – 2015 sa uskutočnia v jarných mesiacoch roku 2011.

Možno konštatovať, že akademický senát STU, ako samosprávny akademický orgán, má svoje nezastupiteľné miesto v riadení univerzity. Je dôležité, aby do ďalšieho funkčného obdobia akademická obec univerzity vybrala vhodných iniciatívnych kandidátov, ktorí budú pokračovať v aktívnej politike akademického senátu.

Vážené dámy a páni,

na záver sa patrí vysloviť poďakovanie vedeniu univerzity za zodpovedný prístup v spoločnom snažení realizovať strategické zámery rozvoja univerzity, ako aj poďakovať členom akademického senátu STU za ich aktívnu a obetavú prácu v senáte.

Dovoľte mi, na záver môjho príhovoru, popriať akademickej obci STU veľa úspechov v novom akademickom roku 2010/11.

Vážení priatelia a dovoľte mi povedať aj moji kolegovia,

veru tak, lebo som prišiel rád medzi Vás, veď tu v tomto prostredí sa dobre cítim, dobre sa mi dýcha vo vedeckom a vysokoškolskom priestore, v ktorom som dlhé roky pôsobil, pracoval. Keď vo vrcholnom stredoveku začali vznikať prvé univerzity, boli to kultivujúce rozhodnutia a bolo to úžasné pre rodiacu sa stredovekú Európu a civilizáciu. V dobách, keď moc bola rozdelená do bipolárnych zápasov medzi mocou cirkevnou a mocou svetskou, medzi pápežom a jeho rímskou kúriou na jednej strane a kráľom i cisárom na strane druhej, vystúpilo nové svetlo vzdelanosti a kultúry – univerzity. Práve oni pomohli so svojimi osobnosťami vedy a kultúry, v novej triáde, kultivovať rozčesnutý svet, prinášať fides et ratio – vieru a rozum, postupné zmeny, ktoré menili kontúry súvekých siločiar konzervatívneho sveta, často len sveta sily a moci, a vnášali do vtedajšej doby pokoj a poriadok. Boli často nepochopenými, odsúvanými, ba až nenávidenými a prenasledovanými. Intelektuáli si vždy veľa vytrpeli, pretože priamo či nepriamo, pomáhali liečiť choré ľudské duše, choré svedomie a konzervatívne myslenie súvekého stredovekého sveta. Tak to bolo nielen po celý čas stredoveku, ale aj novoveku, veď po celý čas, nielen obrazne, horeli hranice s učencami, vzdelancami, knihami i myšlienkami, plnili sa trezory a knižnice Libri prohibiti. Napriek všetkému nové vedomosti sa nezmazateľne uchovali v registroch historického poznania, prežili nepochopenie a nenávisť. Platí to aj pre dnešok, na začiatku nového tisícročia a nového storočia. Vzdelávanie, veda, výskum, vývoj a inovácie, napriek verbálnym zárukám stále nemajú zodpovedajúce postavenie v spoločnosti. Nové poznatky a kritické názory nielen provokujú.

Vážení prítomní,
chcem Vám, vážená vysokoškolská obec, z tohto miesta sľúbiť, že máte na náš výbor Národnej rady SR vždy dvere otvorené. Veď legislatívne zámery, zákony a novely zákonov, koncepcie a stratégie treba realizovať v otvorenej diskusii predovšetkým s tými, pre ktorých sú pripravované. Pred nami musí byť spoločná iniciatíva pri tvorbe novej Koncepcie rozvoja vysokého školstva do roku 2020, pretože predchádzajúca koncepcia bola prijatá v roku 2000, pre desaťročie do konca roku 2010. Veľmi pozorne som si vypočul vystúpenia pána rektora a predsedu akademického senátu, ktoré hodnotili vaše aktivity za minulý akademický rok 2009/2010. Bolo ich neúrekom, mnohé podnetné a príkladné. Je tu pred nami veľká výzva z Európskej únie a Európskej komisie uchádzať sa s projektmi o nové finančné zdroje na výskum a vývoj vo výške viac ako 6 miliárd eur. Vaše úspešné aktivity v 6. a v 7. rámcovom programe pre vedu a výskum EÚ svedčia, že máte nádej byť úspešní aj pri nových výzvach. Pozorne som si vypočul informáciu o vašom zapojení do Dunajského vedomostného klastra.

Skvelá možnosť prepojiť tieto vaše aktivity do pripravovanej veľkej Dunajskej stratégie, pod gesciou EÚ po roku 2014 v rámci kohéznych fondov v oblasti dopravy, energetiky, ekológie, sociálno-ekonomického formovania tohto regiónu. Prvé prípravné práce, aj v projektoch, sa už rozbiehajú a Slovensko musí mať v tomto procese dôležité zastúpenie. Veľa zaujímavých úloh, podnetných úloh máte rozpracovaných. Je to aj vďaka dobrej úrovni vysokoškolského technického, pedagogického a vedeckého potenciálu, ale aj študentov, nielen doktorandov. Dovoľte mi preto, aby som vám ešte raz úprimne a z celého srdca poďakoval a zaželal všetkým veľa nových úspechov a celkom prirodzene aj lepších časov. Nech vám nový akademický rok 2010/2011 prinesie nové úspechy, aj pozitívne odpovede na nové výzvy z oblasti vzdelávania, vedy, výskumu a vývoja, samozrejme, aj vo vašom spolupodieľaní sa na komercionalizácii výskumu a tvorbe unikátnych inovácií.

Na akademickej slávnosti otvorenia akademického roka bola inaugurovaná dekanka Fakulty architektúry doc. Ing. arch. Ľubica Vítková, PhD., a dekan Materiálovotechnologickej fakulty STU v Trnave prof. Dr. Ing. Oliver Moravčík.

doc. Ing. arch. Ľubica Vítková, PhD.

História architektonického školstva na STU v Bratislave sa datuje od roku 1946 a existencia samostatnej Fakulty architektúry na STU sa viaže k roku 1976. Po všetky tie roky bola fakulta vedená mužmi, no v posledných voľbách bola na funkciu dekanky zvolená doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD., ako prvá žena v dejinách fakulty.

Doc. Vitková pôsobí ako pedagóg na fakulte už dvadsať rokov. Počas týchto rokov získala širokospektrálne skúsenosti nielen v pedagogickom a výskumnom procese, ale aj na rôznych úrovniach samosprávy a riadenia fakulty, v poslednom období ako prodekanka pre doktorandské štúdium. Svoju víziu smerovania Fakulty architektúry STU postavila na základe poznania európskeho architektonického školstva, študijných programov akreditovaných na fakulte, ako aj poznania podmienok pre výkon povolania architekta na Slovensku. Silné stránky fakulty vidí doc. Vitková v tradícii školy, úspešnej akreditácii, v pôsobení rešpektovaných osobností a skúsených pedagógov v minulosti, členstvo v EAAE a účasť v existujúcej sieti partnerských univerzít (doma i v zahraničí), ako aj vo väzbách na profesijné združenia Slovenskú komoru architektov (SKA) a Spolok architektov Slovenska (SAS), ktoré však treba neustále rozvíjať a posilňovať. Vhodný potenciál príležitosti vidí doc. Vitková vo využití otvoreného európskeho aj svetového priestoru, v zvýšení počtu zahraničných študentov a počtu našich študentov študujúcich v zahraničí, v pôsobení mladých pedagógov a doktorandov, v iniciatívach študentov a pedagógov na rôznych projektoch a workshopoch, pričom podobu fakulty s viacerými odbormi pod „jednou strechou" považuje jednoznačne za výhodu. Doc. Vitková sa plánuje upriamiť pri vedení a rozvoji Fakulty architektúry na nasledovné oblasti:

Otvorenie sa fakulty do zahraničia, zvýšenie jej konkurencieschopnosti a kreditu v zahraničí.

Upevnenie pozície fakulty na domácej scéne v rámci celej STU a v prostredí Slovenska, ale aj smerom k profesijným organizáciám SKA a SAS, posilnenie PR fakulty.

Vytvorenie podmienok pre úspešnú komplexnú akreditáciu fakulty.

Skvalitnenie pedagogického procesu, vychádzajúceho z tradície architektonického vzdelávania, posilnenie nekonvenčných metód vzdelávania.

Zvyšovanie vedeckovýskumných a umeleckých aktivít cez cielenú motiváciu a osobnú iniciatívu študentov a zamestnancov.

Vytvorenie reprezentatívneho a kultivovaného prostredia, ktoré by podnecovalo tvorivú atmosféru a slobodného akademického ducha.

prof. Dr. Ing. Oliver Moravčík

Curiculum minor

Študoval na Vysokej škole technickej v Ilmenau (SRN), kde bol aj interným ašpirantom (1978 – 1982). V júni 1990 bol vymenovaný za docenta, v októbri 1998 za profesora v odbore aplikovaná informatika a automatizácia v priemysle.

Ako pedagóg pôsobil na Elektrotechnickej fakulte SVŠT, hosťujúci docent na Vysokej škole technickej v Köthene (SRN) a hosťujúci profesor Fachhochschule Darmstadt (SRN).

Predseda akademického senátu, v rokoch 1999 – 2006 prodekan, od 2006 dekan Materiálovotechnologickej fakulty STU.

A niečo navyše

Okrem definovania pracovných a kariérnych vzostupov je tu aj niečo navyše. Aspoň čo – to o záujmoch pána dekana.

Udivuje ma, keď si niekto kúpi kompletné desaťzväzkové dielo Platóna a priam ho obdivujem, keď ho aj číta. Je to návod na smerovanie k ľudskej dobrote, k hodnotám, na ktoré akosi zabúdame. Dodávam však, že bez nich žijeme trochu prázdny život.

Túla sa za umením a krásami, ktoré nám zanechali ako odkaz a dar predchádzajúce generácie. Je to studnica, ktorá povznáša, inšpiruje a nabáda. Čo tak túlať sa po kanadských a amerických národných parkoch?

Tam končia slovenské dimenzie, tam príroda pohltí naše starosti a ukáže nám svoj majestát.

Nielen priezvisko ho spája s riekou Moravou. Tichá, pokojná, no neraz nepokojná a nespútaná je jeho vodným susedom. Naučila ho citlivo a citovo rozumieť názvu monografie bývalého rektora SVŠT Štefana Bellu Boj s vodou a o vodu.

Fascinujú ma perfektné spoločenstvá mravcov a včiel. Pán dekan dostal do vienka toľko včelstiev, že by mohol na plný úväzok robiť včelmajstra. Primerane zredukoval počet a nechal si produkčnú a inšpiračnú skupinu. Kto spozná, pochopí, využije a použije ich systém, jasné pravidlá, deľbu práce, podriadenosť, kolektívnosť a majstrovskú organizáciu, absolvuje štátnice z riadenia a organizácie.

Definovanie cieľov, priamy smer na ich zvládnutie, to je jedna z jeho devíz. Popravde, treba pridať, že s náročnosťou začína od seba. A to nebýva v dnešných časoch častý jav.

Relax

Tenis pre radosť a lyžovačka v Alpách s priateľmi či rodinou, to je liečivá kúra pre telo a dušu.

Splniteľný sen

Vytvoriť kompaktné univerzitné mesto na Bottovej ulici v Trnave. Priestor je, chuť tiež a peniaze dobrú vec sa vari nájdu.

Milan Petráš
Irena Dorotjaková
Iva Šajbidorová
Foto: **Peter Gabovič**

Boli sme rozhodnutí pre STU a letná univerzita nás v tom len utvrdila...

Slávnostným otvorením v Aule D. Ilkoviča sa 6. septembra 2010 začal II. ročník Letnej univerzity pre stredoškolákov. O titul ambasádora Slovenskej technickej univerzity sa v tomto roku usilovalo 80 stredoškolákov vo veku 17 rokov z vyše 40 gymnázií zo všetkých regiónov Slovenska. Malým prekvapením tohtoročnej akcie bola účasť dvoch študentov zo zahraničia – z gymnázia v Báčskom Petrovci (Srbsko). Budúci maturanti počas trojdňového pobytu navštívili všetkých 7 fakúlt STU, na ktorých im pedagógovia priblížili zameranie a možnosti štúdia. Študenti si vypočuli zaujímavé prednášky, prezreli si fakultné pracoviská a dostali odpovede na mnohé otázky týkajúce sa možností ďalšieho štúdia.

Sprievodcami stredoškolákov počas celého podujatia boli študenti STU, ktorí dohliadali na zabezpečenie časového harmonogramu nielen počas dňa, ale v spolupráci s inštruktormi a lektormi profesionálnej agentúry „Štúdio zážitku" im aj oba večery spríjemnili zaujímavým a pestrým programom. Jeho náplňou boli teambuildingové hry, súťaže, ale aj prezentácie fakultných aktivít – chemických pokusov, počítačových ukážok a pod., ktoré prakticky ukázali gymnazistom o čom je štúdium na jednotlivých fakultách. Hneď po príchode dostali účastníci test, ktorý mal overiť schopnosti študentov osvojiť si nové poznatky a vedomosti získané na fakultách. Na záver boli vyhodnotené správne odpovede a prvých 5 študentov dostalo od sponzorov podujatia pekné a hodnotné ceny.

Ďalší vydarený ročník letnej univerzity prorektor Dušan Petráš slávnostne ukončil v stredu poobede a jej absolventom odovzdal certifikát „ambasádorov" Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Na záver predseda študentského parlamentu J. Česelský predstavil víťazov súťaže a odovzdal im hodnotné ceny, ktoré poskytli sponzori projektu: Fond PSS, a.s., pre rozvoj bytového hospodárstva a Nadácia SPP.

Úspešnosť celého podujatia charakterizujú slová niektorých účastníkov, ktorí na otázku či letná univerzita pre stredoškolákov ovplyvní ich rozhodovanie o výbere školy odpovedali: „Boli sme rozhodnutí a LUS náš zámer len potvrdila", prípadne tí viac váhaví: „Išli sme sem len zo zvedavosti, teraz však začíname uvažovať o štúdiu na STU."

Tieto vyjadrenia sú pre nás signálom, že podujatie splnilo svoj účel – iniciovať záujem o technické vzdelávanie na najstaršej a najlepšej technickej univerzite na Slovensku – Slovenskej technickej univerzite.

Iva Šajbidorová

Letná univerzita pre stredoškolákov v obrazoch:

Foto: **Peter Gabovič**

ANT.

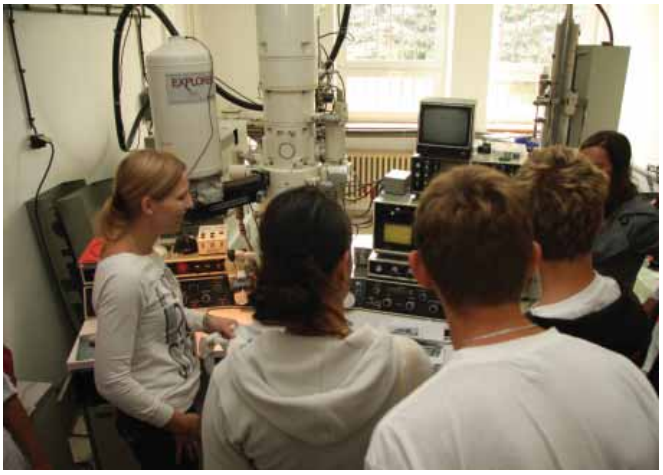

STU BRATISLAVA
LOCTITE
E90
STU Bratislava

Prémie a ceny Literárneho fondu putovali na STU

Literárny fond ako národnokultúrna verejnoprávna inštitúcia podporuje tvorivú činnosť a vznik nových diel v oblasti krásnej literatúry, ale aj v oblasti vedeckej a odbornej tvorby. Výbor Sekcie pre vedeckú a odbornú literatúru a počítačové programy Literárneho fondu na slávnostnom večere 28. septembra 2010 udelil prémiu:

prof. Ing. Dušanovi Petrášovi, PhD., (prorektorovi STU) a kolektívu (doc. O. Lulkovičová, doc. J. Takács, doc. B. Füzik) za vedeckú a odbornú literatúru za rok 2009 v kategórii prírodné a technické vedy za dielo *Obnoviteľné zdroje energie pre nízkoteplotné systémy*. Recenziu tejto knihy sme priniesli v minulom akademickom roku v Spektre č. 5 (2009/2010).

Prorektor Petráš prebral cenu za kolektív autorov.

doc. Ing. Jurajovi Králikovi, CSc., (SvF) za vedeckú a odbornú literatúru za rok 2009 v kategórii prírodné a technické vedy za dielo *Safety and Reliability of Nuclear Power Buildings in Slovakia. Earthquake – Impact – Explosion.*

prof. Ing. Romanovi Bočovi, DrSc., (FCHPT) za vedeckú a odbornú literatúru za rok 2009 v kategórii prírodné a technické vedy za dielo *Chémia koordinačných a organokovových zlúčenín.*

Ocenenie diela prof. Ing. Romana Boču, DrSc.

Cena za výnimočný vedecký ohlas bola udelená:

prof. Ing. Mariánovi Valkovi, DrSc., (FCHPT) za výnimočný vedecký ohlas na jedno dielo za rok 2009 v kategórii technické vedy a geovedy za dielo *Free radicals and antioxidants in normal physiological functions and human disease.*

prof. RNDr. Radkovi Mesiarovi, DrSc., (SvF) a kolektívu za výnimočný vedecký ohlas na jedno dielo v kategórii technické vedy a geovedy za dielo: *Triangular Norms, Trends in Logic – Studia Logica Library.*

Iva Šajbidorová
Foto: **Peter Gabovič**

Cena patrí aj doc. Ing. Jurajovi Králikovi, CSc.

Stretnutie rektorov štyroch technických univerzít

V dňoch 16. – 18. septembra 2010 sa konalo už tradičné stretnutie rektorov štyroch technických univerzít – Budapešť, Bratislava, Praha a Viedeň, tentokrát v Maďarsku. Hlavným bodom rokovania bolo financovanie univerzít v jednotlivých krajinách. Súčasťou stretnutia bol podpis bilaterálnych dohôd o spolupráci. Predstavitelia univerzít sa zároveň dohodli, že aj v akademickom roku 2010/2011 sa uskutoční letná univerzita vo Viedni.

Dušan Petráš, prorektor STU

Chceme, aby naše divadlo študenti STU považovali za svoje

Budovu známeho divadla Malá scéna na Dostojevského rade, ktorá patrí Slovenskej technickej univerzite, mali v posledných rokoch prenajatú študenti Vysokej školy múzických umení. Konkurz, ktorý na tieto priestory po ukončení pôvodnej zmluvy vypísala univerzita, vyhral herec Janko Kroner. Jeho snom je divadlo opäť postaviť na nohy a pod názvom Malá scéna STU oprášiť jeho slávu.

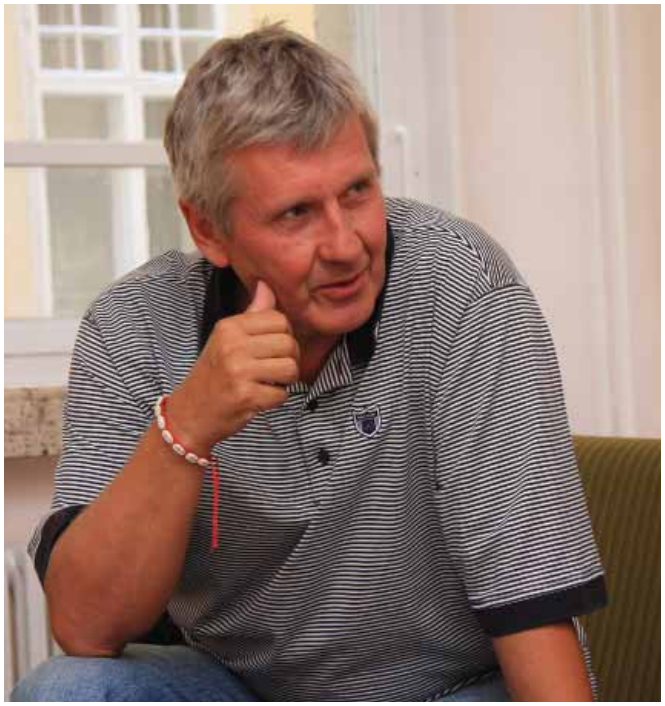

O priestory Malej scény patriace Slovenskej technickej univerzite bol medzi divadelníkmi veľký záujem. Z neľahkej súťaže ste vyšli ako víťaz. Čo si myslíte že zavážilo najviac?

Myslím si, že pomohlo to, že rektor Báleš a prorektor Janíček sú veľmi hudobne založení ľudia. Na prvom stretnutí s pánom rektorom som sa dozvedel, že pravidelne chodí do divadla, činohry, opery či baletu, a prorektor Janíček má silný vzťah k výtvarnému umeniu. Už vtedy som vedel, že ak obaja chcú, aby v budove STU ostalo divadlo, nemôže to dopadnúť zle. Vážim si toto rozhodnutie a beriem ho ako záväzok. A čo zavážilo v našom prípade? Jednoznačne naša história. Naša práca v divadle AHA. Divadlo hráva už 15 rokov, robili sa tam aj vernisáže a koncerty. Divadlo malo svoju tvár a smer, malo výbornú atmosféru, a oni nám dali dôveru.

Priestory máte prenajaté na 5 rokov a aj napriek tomu ste sa pustili do rozsiahlej rekonštrukcie. Nemáte obavy, že sa Vám investícia v nevráti?

Sme veľmi vďační, že sme tieto priestory dostali na päť rokov. Do rekonštrukcie sme sa pustili, pretože chceme robiť dobré divadlo. A divadlo, samozrejme, veľmi súvisí s priestorom, v ktorom sídli. Sedieť na pohodlných sedadlách, počas prestávky sa občerstviť v príjemnom prostredí, to všetko umocňuje dojem z predstavenia. Do týchto priestorov však zatekalo, takže prestavba bola nevyhnutná. Vieme, že táto investícia sa nám nemôže nikdy vrátiť, a ani to neočakávame. Divadlo nie je zárobková činnosť, a ani k nemu tak nepristupujeme. Divadelní herci pracujú často za symbolické honoráre, pretože chcú ľuďom niečo povedať, a táto práca ich napĺňa. A o tom bude aj naše divadlo.

DIVADLO
MALÁ SCÉNA STU

Názov Vášho divadla nesie v sebe zakomponovanú aj skratku našej univerzity, čo je pre školu vítaná reklama. Bola to jedna z podmienok súťaže?

Nie nebola to podmienka súťaže, pretože to by bolo veľmi málo. Toto je vďaka za to, že sa pán rektor rozhodol dať dôveru nám. Je to tiež signál pre všetkých obyvateľov Bratislavy, že Slovenská technická univerzita je škola, ktorá sa stará nielen o technické vzdelanie študentov, ale aj o ich duchovný rast. Každý mladý človek, ktorý chodil v Bratislave do školy, po čase spomína na svoje školské časy, na to, ktorá kaviarnička či „pivárnička" bola tá ich, a mňa bude veľmi tešiť, keď študenti STU povedia – my sme mali aj svoje divadlo. A z tej praktickej stránky by sme aj vašim študentkám zo susedného internátu patriaceho vašej univerzite chceli ponúknuť možnosť brigádovať u nás ako uvádzačky, a takto sa nadýchať trochu divadelnej atmosféry.

Študentom STU by sme radi vychádzali v ústrety, a preto pre nich plánujeme predpremiéry, na ktoré by mali zľavy na vstupenkách. Ale všetko toto sa študenti i zamestnanci môžu dozvedieť ak si kliknú na našu stránku www.malascenastu.sk

V súčasnosti bratislavské divadlá bojujú o priazeň divákov. Čím ich chcete osloviť a aká bude dramaturgia divadla?

V Bratislave je podľa mňa veľmi málo divadiel. Na to, koľko je tu divadelníkov a divadelných divákov, je to málo. Chceme, aby si naše divadlo v očiach divákov vytvorilo svoj obraz, svoju tvár. Keď bude niekto počuť Malá scéna STU, bude presne vedieť čo ho tam čaká. Vieme určite, že komercia bude mať u nás presne určené hranice. Nikdy nebudeme uvádzať bulvárne komédie. Samozrejme, komédie budeme mať v repertoári, ale musia byť zmysluplné. Nájde si tu svoje miesto svetová dráma, pôvodná slovenská tvorba, ale aj hry našich susedov – české, poľské i maďarské. Tak, ako sme v minulosti boli zvyknutí na pôvodnej Malej scéne. Latku si nemôžeme dovoliť znižovať. Novinkou je snáď to, že sa chceme venovať aj deťom. Pretože ak deti odmalička chodia do divadla majú ho zažité, a sú to potom naši budúci návštevníci a diváci.

Kedy plánujete divadlo otvoriť a akým predstavením?

Premiéra by mala byť 15. októbra. Ako premiérové predstavenie pripravujeme Gogoľovho Revízora, ktorý je stále nanajvýš aktuálny. Pre deti máme pripravenú Snehovú kráľovnú. Ďalší deň by sme chceli uviesť náš pripravovaný nový formát s názvom Vypočúvanie. Zaujímaví hostia, ktorých si do divadla pozveme, budú odpovedať na otázky moderátora a divákov. Ako prvých hostí by sme do programu chceli pozvať rektora Slovenskej technickej univerzity a rektora Vysokej školy múzických umení. Týmto chceme založiť novú tradíciu a vašich študentov aj pracovníkov univerzity na tento večer srdečne pozývame. U vás na uni-

verzite je mnoho múdrych ľudí, a preto uvítame, ak nám práve vy a vaši študenti našepkáte návrhy, ktoré celebrity z vedeckého sveta by sme mali pozvať.

Budete mať čas ako principál vo svojom divadle aj hrať?

Áno, samozrejme, a hneď v prvom predstavení hrám jednu z hlavných úloh – mešťanostu. Toto nie je Divadlo Janka Kronera, ja som tu len principál. Toto je divadlo AHA, ktoré získalo nový šat, nové priestory a zmenilo si meno. A v našom logu aj naďalej ostáva odtlačok prsta z divadla AHA.

Koľko miest bude mať divadlo po rekonštrukcii?

Diváci budú mať k dispozícii 162 sedadiel, ktoré sú ešte teraz vo výrobe, takže na premiéru budú úplne nové.

Plánujete v divadle okrem dramatického umenia ponúkať aj iné formáty?

Robíme všetko pre to, aby naše steny boli vyzdobené obrazmi. Otvorenie divadla bude sprevádzané vernisážou maliarky Ivet Aksamitovej, ktorej keramický obraz bude ozdobou vstupnej haly. Okrem toho budeme môcť na stenách obdivovať hodnotné obrazy handicapovaného dievčatka – Danky. Jedna stena ostane aj naďalej venovaná telesne postihnutým ľuďom.

Sme pripravení poskytnúť naše priestory mladým spisovateľom, ktorí by tu mohli uvádzať do života svoje knihy. Raz do týždňa budeme usporadúvať literárne večery. Mladí hudobníci ich budú môcť využiť na organizovanie džezových hudobných večerov a tiež na prezentáciu svojej práce. Samozrejme, v neposlednom rade si želáme, aby ľudia v našom divadelnom klube popri kvalitnej kultúre vždy našli výbornú kávu a kvalitné víno. A ešte jedna maličkosť - syr do našej kaviarne bude dodávať bača Robo z Považskej Bystrice.

Verím, že sa Vám Vaše plány vydaria a návštevníci divadla budú odchádzať spokojní a duševne obohatení.

Zhovárala sa: **Iva Šajbidorová**
Foto. **Peter Gabovič**

SvF Udelenie titulu doctor honoris causa prof. Ing. Jánovi Ravingerovi, DrSc.

Vedecká rada univerzity Higher School of Civil Engineering (VSU) „Lyuben Karavelov" v Sofii udelila 4. 6. 2010 prof. Ing. Jánovi Ravingerovi, DrSc., z Katedry stavebnej mechaniky Stavebnej fakulty STU čestný titul doctor honoris causa. Akademická slávnosť sa uskutočnila pri príležitosti konania 10. ročníka medzinárodnej vedeckej konferencie organizovanej touto univerzitou. Univerzita týmto ocenila prínos prof. Ravingera na poli vedeckom i pedagogickom, ako aj jeho spoluprácu a aktívnu podporu rozvoja vzájomných vzťahov VSU a STU. Prof. Ravinger pri tejto príležitosti predniesol prednášku na tému: Havária – rekonštrukcia – zaťažkávacia skúška oceľovej konštrukcie dolných vrát plavebnej komory Gabčíkovo.

Alžbeta Grmanová
SvF STU

Slovenský deň v Číne

Svetové výstavy EXPO sú miestom prezentácie toho najlepšieho, čo v ponúkajú krajiny celého sveta, preto aj STU privítala možnosť svojej prezentácie na tomto jedinečnom podujatí. Účasť STU spolu s Ekonomickou univerzitou v Bratislave organizačne na profesionálnej úrovni zabezpečil Konfuciov inštitút, ktorý vznikol a rozvíja svoju činnosť na STU v spolupráci s Univerzitou v Tianjine.

STU sa predstavila 4. septembra vo výstavnom pavilóne SR v rámci dňa Slovenska, ktorého sa zúčastnil prezident Ivan Gašparovič, ako aj na stretnutí prezidenta SR s reprezentantmi podnikateľskej sféry v Číne. Druhou jedinečnou možnosťou prezentovať STU bol deň Slovenska v jednom z najväčších miest v Číne, jedenásťmiliónovom Tianjine, ktorý leží približne sto kilometrov od hlavného mesta Pekingu a s medziročným rastom hrubého domáceho produktu vyše 16 % predstavuje jedno z ekonomicky najrýchlejšie sa rozvíjajúcich miest vo svete.

Tento prezentačný deň bol zorganizovaný partnerskou univerzitou STU – Univerzitou Tianjin, ktorá je najstaršou a najuznávanejšou univerzitou v Číne. Jej autorita sa prejavila aj v účasti najvyšších predstaviteľov mesta a provincie na otvorení Slovenského dňa, ktorým žil doslova celý univerzitný campus a mesto. V rámci tohto podujatia bolo prezentované podnikateľské prostredie a možnosti na investície čínskych subjektov na Slovensku, ako aj možnosti kultúrnej a vzdelávacej spolupráce. Aktivity Slovenskej technickej univerzity boli predstavené v dvoch prezentáciách prorektora Finku na tému *Slovenské univerzity v rámci svetového vzdelávacieho priestoru a STU* (Slovak universities in the world- wide higher education arena and Slovak University of Technology) a na tému *Ekonomická transformácia a mestský rozvoj* (Economic Transformation and Urban Development). Na pozadí tohto podujatia sa uskutočnili početné rozhovory s partnermi v Číne, ako aj pracovníkmi veľvyslanectva SR v Číne zamerané na podporu vzájomnej spolupráce, uľahčenie vedeckej a pedagogickej výmeny vrátane transferu študentov. Čínska strana s veľkým záujmom privítala ponuku zorganizovať Deň Číny na STU a EU v Bratislave, ktorý by sa mohol uskutočniť na jeseň 2011. Určite aj pre slovenskú verejnosť by boli zaujímavé výstavy študentských prác a realizácií absolventov tianjinskej univerzity, ktoré mala možnosť slovenská delegácia zhliadnuť, medzi nimi aj autorov ústredného olympijského štadióna (tzv. vtáčieho hniezda) z OH v Pekingu.

Spolupráca STU s Univerzitou v Tianjine sa v kontexte dynamického rozvoja Číny a obrovského potenciálu čínskeho vzdelávacieho priestoru pri jeho súčasnom otváraní sa globalizačným procesom javí ako strategická. STU má ako jedna z prvých svetových univerzít spolupracujúcich intenzívne s Univerzitou v Tianjine jedinečný potenciál na svoje presadenie sa v tomto prostredí a získanie vynikajúcich pozícií pre korektný transfer svojho vedeckovýskumného know-how na čínsky trh, ako aj pre rozšírenie svojej ponuky pre čínskych študentov.

Maroš Finka
prorektor STU

SjF Úspech študentov STU na súťaži FSE v Hockenheime

Študenti Strojníckej fakulty spolu so študentmi Fakulty architektúry a Fakulty elektrotechniky a informatiky STU dokázali niečo nevídané. Počas uplynulého roka založili a rozbehli tím, ktorý nazvali Stuba Green Team. V rámci svojho voľného času tvrdo pracovali a podarilo sa im navrhnúť a vlastnoručne zostrojiť malý pretekársky monopost – formulu s elektrickým pohonom. Bolo to možné len vďaka cennej podpore sponzorov a vedenia SjF. S touto elektrickou formulou sa zúčastnili prvého ročníka medzinárodnej konštruktérskej súťaže Formula Student Electric 2010 (FSE), ktorá mala tento rok svoju premiéru v rámci podujatia Formula Student Germany na okruhu v nemeckom Hockenheime. Na podujatí sa so svojimi formulami zúčastnilo dovedna 91 tímov z technických škôl a univerzít z celého sveta, čo predstavovalo účasť až 2000 študentov, čím sa toto podujatie stalo najväčším v Európe. Súťaž pozostávala zo statických a dynamických disciplín, počas ktorých mali študenti možnosť overiť si riešenia, ktoré implementovali do spomínanej formule. Stuba Green Team dosiahol skvelý výsledok v podobe víťazstva v jednej zo statických disciplín, tzv. Cost Award (ocenenie za najefektívnejšie využitie zdrojov a plánovanie výroby) a celkovo sa umiestnil vo svojej kategórií na 12 mieste. Teraz sa pripravuje na druhú tohtoročnú súťaž v talianskom Turíne – Formula Electric & Hybrid Italy. Viac sa môžete dozvedieť na stránke tímu: www.sgteam.eu

Treba ešte dodať, že na stránkach časopisu Spektrum sa o študentskej formule už písalo, avšak v súvislosti s formulou poháňanou benzínovým motorom. V roku 2009 vznikol na SjF úplne nový študentský tím, ktorého cieľom je zúčastňovať sa súťaží elektrických formúl podľa pravidiel Formula SAE. Na STU teda pôsobia dva nezávislé tímy, čo je pozoruhodná skutočnosť, ktorou sa môžu pochváliť len najvýznamnejšie európske technické univerzity. Študenti tak majú počas štúdia príležitosť teoretické vedomosti získané v škole zúročiť pri riešení praktických problémov a môžu sa porovnať so svojimi kolegami z celého sveta.

Vladimír Staňák
zástupca kapitána Stuba Green Team SjF STU

SvF Internacionalizácia vysokoškolského vzdelávania na Slovensku

Koncom uplynulého akademického roka 2009/2010 sa konal v Bratislave v rámci projektu Národný tím bolonských expertov národný seminár pod názvom – Internacionalizácia vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Projekt pod gesciou Ministerstva školstva SR koordinovala SAAIC podprogram Erasmus a finančne ho podporila Európska komisia a Ministerstvo školstva SR. V rámci medzinárodnej účasti na národnom seminári za STU vystúpila Ing. arch. Valéria Lesňáková zo Stavebnej fakulty s príspevkom „Spolupráca s vysokoškolskými inštitúciami a inými organizáciami v krajinách mimo EÚ“ .

Závery z národného seminára (prevzaté zo záverov Slovenskej akademickej asociácie pre medzinárodnú spoluprácu):

Na národnej úrovni je potrebné:

- Vypracovať stratégiu rozvoja a podpory internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania a zapojenia slovenských vysokých škôl do medzinárodnej spolupráce.
- Vypracovať metodiku hodnotenia kvality internacionalizácie vysokých škôl a jej zohľadnenie pri hodnotení činností vysokých škôl a pri akreditáciách (nielen z hľadiska zapojenia vo výskumných, ale aj z hľadiska zapojenia v medzinárodných vzdelávacích aktivitách).
- Vypracovať metodiku prípravy a akreditácií spoločných študijných programov.
- Vypracovať a podporiť stratégiu marketingu a benchmarkingu slovenských vysokých škôl.

O svoje skúsenosti zo zahraničného študijného pobytu v Rakúsku sa podelil s poslucháčmi aj doktorand Ing. Martin Keszegh z Katedry technických zariadení budov zo Stavebnej fakulty STU.

O systéme internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania na STU informoval poslucháčov Slovenského rozhlasu prorektor Dušan Petráš.

- Vypracovať a aplikovať systém finančného ohodnotenia a podpory internacionalizácie vysokých škôl.
- Vytvoriť inštitucionálne a finančné podmienky na mobility študentov, a to predovšetkým cestou pokračovania v Národnom štipendijnom programe na podporu zahraničných mobilít študentov oboma smermi, zjednotenia výšky štipendií v štátom podporovaných programoch, zvýšenia podielu mobility študentov všetkých stupňov vzdelávania na viac ako 1,5 %, riešenia administratívnych a vízových problémov spojených s pobytom študentov z krajín mimo EÚ v SR.
- Zhodnotiť výstupy viacerých vzdelávacích programov a ich prínos pre internacionalizáciu vysokoškolského vzdelávania na Slovensku a vytvoriť podmienky pre pokračovanie úspešných projektov (projekty ESF, Erasmus, CEEPUS, NIL, Erasmus Mundus, Tempus, Atlantis a ďalšie).

Na inštitucionálnej úrovni je potrebné:
- Vytvoriť stratégiu internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania ako súčasti dlhodobého zámeru vysokej školy.
- Vo vnútorných predpisoch vysokej školy definovať rámec pre uznávanie výsledkov štúdia v zahraničí.
- Vytvárať a uskutočňovať študijné programy v anglickom a iných cudzích jazykoch.
- Pripraviť a realizovať spoločné študijné programy so zahraničnými vysokými školami.
- Profesionalizovať prípravu a riadenie medzinárodných vzdelávacích projektov na úrovni vysokej školy.
- Skvalitniť služby a základnú infraštruktúru vysokej školy pre zahraničných študentov.
- Vypracovať a realizovať stratégiu marketingu vysokej školy.

Valéria Kocianová
SvF STU

Mihalov Peter – Západ slnka v Novigrade

FCHPT Fotografia Academica 2010 na FCHPT

Dňa 8. septembra 2010 sa uskutočnila vernisáž druhého bienále fotografickej súťaže pre študentov slovenských stredných a vysokých škôl Fotografia Academica 2010. Organizátormi podujatia boli: oddelenie polygrafie a aplikovanej fotochémie Ústavu polymérnych materiálov Fakulty chemickej a potravinárskej technológie a Spoločnosť priemyselnej chémie pri FCHPT. Súťažilo sa v dvoch kategóriách. Kategória Krajina nemala obmedzenú tému, druhá kategória Človek bola vyhlásená na tému študentský život.

Takéto zadanie tém ostane pravdepodobne zachované aj do ďalších ročníkov. Súťaž prebiehala od 2. januára 2010 do 31. 8. 2010 a podľa štatútu súťaže sa jej mohli zúčastniť študenti stredných a vysokých škôl Slovenska vo vekovom rozmedzí 15 – 26 rokov.

Štvorčlenná odborná porota v zložení Vlado Bača, Ján Vengrin, Dušan Beláň a Petr Dzik vybrala víťazné fotografie s celkového počtu 30 fotografií v kategórii Krajina a 15 fotografií v kategórii Človek. Celkovo sa súťaže zúčastnilo 37 súťažiacich. Porota udelila štyri ceny v kategórii krajina a tri ceny v kategórii človek.

Výhercami v kategórii Krajina sa stali:

1. cena – multifunkčná tlačiareň Canon Pixma MP640 – Peter Mihalov, Gymnázium Jána Adama Raymana Prešov
2. cena – fotografický batoh – Andrej Guráň, Žilinská univerzita
3. cena – predplatné časopisu BZ! na jeden rok + poukážka na spracovanie fotografií vo Fotopointe – František Halás, Univerzita Komenského
4. cena – poukážky na výrobu fotoknihy CEWE – Boris Valiček, Žilinská univerzita

Výhercovia v kategórii človek:

1. cena – multifunkčná tlačiareň Canon Pixma MP640 – Jozef Mičian, Ekonomická univerzita
2. cena – poukážka do Európy od Student Agency v hodnote 298 eur pre 2 osoby – Michaela Vojčáková, Gymnázium Terézie Vansovej Stará Ľubovňa
3. cena – predplatné časopisu BZ! na jeden rok + poukážka na spracovanie fotografií vo Photo Pointe – Lucia Lejková, Vysoká škola múzických umení, Bratislava

Sponzori súťaže: Canon, Typoset s. r. o., Kam do mesta, Ephoto, Ephotoshop, EduART, photobox.sk, Slovenská Grafia, BZ!, Student Agency, Fotopoint, Fotolab, Grafobal a. s.

Lukáš Gál
FCHPT STU

SjF Technika ochrany prostredia – TOP 2010

Technika ochrany prostredia predstavuje konferenciu s tradíciou. Ďalší ročník tejto úspešnej konferencie sa konal 15. – 17. júna 2010 už tradične v priestoroch účelového zariadenia NR SR v Častej Papierničke. Tento ročník bol výnimočný vďaka podpore programu Cezhraničná spolupráca Maďarská republika – Slovenská republika 2007 – 2013 v rámci projektu Odpadové hospodárstvo bez hraníc (HUSK 0801/1.7.1/0125) v spolupráci s partnerskou univerzitou – Széchenyi István Egyetem v Györi.

Už tradične, záštitu nad konferenciou prevzali: vtedajší minister životného prostredia Jozef Medveď a rektor Slovenskej technickej univerzity Vladimír Báleš. Minister sa zúčastnil aj slávnostného otvorenia konferencie, na ktorej odovzdal ceny EMAS firmám zlepšujúcim svoje environmentálne správanie. Na otvorení sa tiež stretol so zástupcami akademickej obce, priemyselnou sférou a novinármi.

Účastníci konferencie.

V tom istom čase sa na pôde konferencie stretli viacerí významní predstavitelia štátu, ktorí prišli podporiť konferenciu svojou účasťou. Patrili k nim aj bývalý minister ŽP Lászlo Miklós a bývalá eurokomisárka SR Irena Belohorská.

Po slávnostnom otvorení pokračovala konferencia plenárnym rokovaním. Účastníci boli oboznámení so stavom a spôsobom nakladania s odpadom nielen u nás, ale aj v ďalších európskych štátoch (Maďarsko, Grécko, Holandsko, Česko či Rakúsko).

Ďalšie dni už konferencia prebiehala v piatich sekciách: Integrovaná environmentálna politika, Biodegradovateľné polyméry, Zhodnotenie stavebného odpadu, Materiálové zhodnotenie odpadov a Energetické zhodnotenie odpadov.

Už tradične sa v rámci konferencie uskutočnil 11. ročník Ceny TOP v troch kategóriách:

Environmentálna technológia: 1. miesto: firma KURUC Company s. r. o, Veľké Lovce za technológiu Zmáčaná kartonáž, 2. miesto: firma DRON Sklady s. r. o., Bratislava za Štiepne procesy zhodnocovania polymérnych a elastomérnych odpadov recykláciou, 3. miesto: firma Best-Business, a. s., Vyškov za Mobilné zariadenia na kontinuálnu ekologickú likvidáciu odpadov z gumy.

Progresívna idea: 1. miesto Maščuch, J., Hrdlička, V.: Problematika využití TAP v malých kogeneračních jednotkách, 2. miesto Vodička, J., Broukalová, I., Veselý, V., Lorek, K.: Plávajúci prvok z vláknobetónu, 3. miesto Kurpeľ, Ľ.: Zariadenie na spracovanie opotrebovaných pneumatík.

Rokovanie v sekcii Materiálové zhodnocovanie odpadov.

Ocenení v sekcii Environmentálna technológia.

Študentská práca: 1. miesto Anna Kochmanová, TU v Košiciach, Hutnícka fakulta: Získavanie prvkov vzácnych zemín z odpadov, 2. miesto Tatiana Štibrányiová, STU v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta: Porovnanie vlastností vybraných druhov biodegradovateľných plastov, 3. miesto Lukáš Kubica, STU v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta, Možnosti získavania bioetanolu fermentačnými postupmi,

Na záver môžeme zhodnotiť, že účasť viac ako 250 odborníkov potvrdila, že konferencia Technika ochrany prostredia patrí k úspešným a najmä odborným akciám v oblasti životného prostredia. Touto cestou ďakujeme programu Cezhraničná spolupráca Maďarská republika – Slovenská republika 2007 – 2013 za poskytnutie finančnej podpory.

Lucia Ploskuňáková
SjF STU

FEI

Pokračovanie nórsko – slovenskej spolupráce

V dňoch 30. mája – 4. júna 2010 sa v Selmerovom centre na univerzite v Bergene v Nórsku uskutočnilo ďalšie stretnutie v rámci rozvoja vzťahov medzi slovenskou a nórskou stranou v oblasti kryptografie.

Stretnutia sa okrem pracovníkov Selmerovho centra a pedagogicko-výskumných pracovníkov zo Slovenska zúčastnili aj slovenskí študenti: Matej Pondelík, Eugen Antal, Juraj Varga, Miroslava Páleníková a Martin Paulínyi. Za nórsku stranu sa zúčastnili všetci členovia partnerskej katedry.

Slovenská výprava prezentovala výsledky tímových projektov, bakalárskych a dizertačných prác jednotlivých študentov, ktoré sa týkali kryptografie – či už šifier alebo bezpečnosti aplikácií. Matej Pondelík prezentoval tému svojej bakalárskej práce: Zachytenie šifrovacieho kľúča pomocou analýzy pamäte. Pomocou softvéru TrueCrypt boli tieto kľúče lokalizované v operačnej pamäti. Hlavným výsledkom práce bolo získanie šifrovacích kľúčov z výpisu operačnej pamäte pri operačnom systéme Windows a dokonca pod operačným systémom Linux bolo možné nájsť konkrétne adresné miesto týchto kľúčov v RAM pamäti.

Martin Paulínyi bol zástupcom tímu, ktorý pracoval na projekte zaoberajúcom sa penetračným testovaním. Počas prezentácie nás oboznámil so slabinami niektorých systémov a potrebami neustáleho testovania ich zraniteľností a chýb vyplývajúcich z návrhu. Oboznámil nás so základnými typmi útokov a nástrojmi, ktoré sa pri penetračných testoch používajú. Na záver nasledovala krátka ukážka toho, ako je možné pri zraniteľnej aplikácii elektronického bankovníctva manipulovať s účtami a prevádzať medzi nimi peniaze bez vedomia vlastníkov účtov.

Eugen Antal a Juraj Varga prezentovali tímový projekt, ktorý sa týkal vytvorenia aplikácie na automatické lúštenie nezlomených klasických šifier – konkrétne šifry Zodiac. Ako vysvetlili, ide o polyalfabetickú substitúciu – jeden znak nešifrovaného textu sa nahradí viacerými číslami. Čísla patriace jednému znaku zlúčili do skupiny a skúmaním zistili, že prvky jednej skupiny sa v texte viac či menej cyklicky opakujú. Vytvorili algoritmus na vyhľadávanie týchto skupín a následne sa snažili odfiltrovať čiastočne dešifrované texty, ktoré boli gramaticky nezmyselné. Nakoniec sa pomocou algoritmov využívajúcich grafy a slovník pokúsili o rozlúštenie textu. Pri šifre Z408 rozlúštili 8 z 20 zašifrovaných textov. Avšak pri šifre Z340 sa stretli s problémom – vznikalo im málo skupín čísel a teda text bol z veľmi malej časti dešifrovaný predtým, ako ho dopĺňali pomocou slovníka a grafov. To spôsobovalo veľmi dlhý čas na dešifrovanie textu, čo znemožnilo konečné rozlúštenie šifry Z340.

Michal Mikuš prezentoval výsledky tímového projektu zameraného na vytvorenie aplikácie na realizáciu algebraicky homomorfných kryptosystémov podľa C. Gentryho. Prezentácia bola zameraná na problémy, ktoré vznikali počas vytváranie aplikácie a na výber vhodných parametrov, ktoré neboli špecifikované v zdrojovej literatúre. Ukázalo sa, že voľba parametrov je nedostatočne popísaná v originálnej práci a nie všetky voľby sú vhodné – niektoré spôsobia nekorektné dešifrovanie správy.

Štefan Balogh prezentoval tému súvisiacu so svojou dizertačnou prácou. Týka sa metód na detekciu škodlivého kódu. Bola podaná kategorizácia týchto metód od najstarších až po súčasne používané. Vo svojej prezentácii objasnil problémy týkajúce sa detekcie vírusov a ich správania. Poukázal na moderné metódy detekcie škodlivého kódu založené na predikcii správania.

Na záver sa k prezentujúcim pridal aj nórsky študent Thorsten Schilling, ktorý

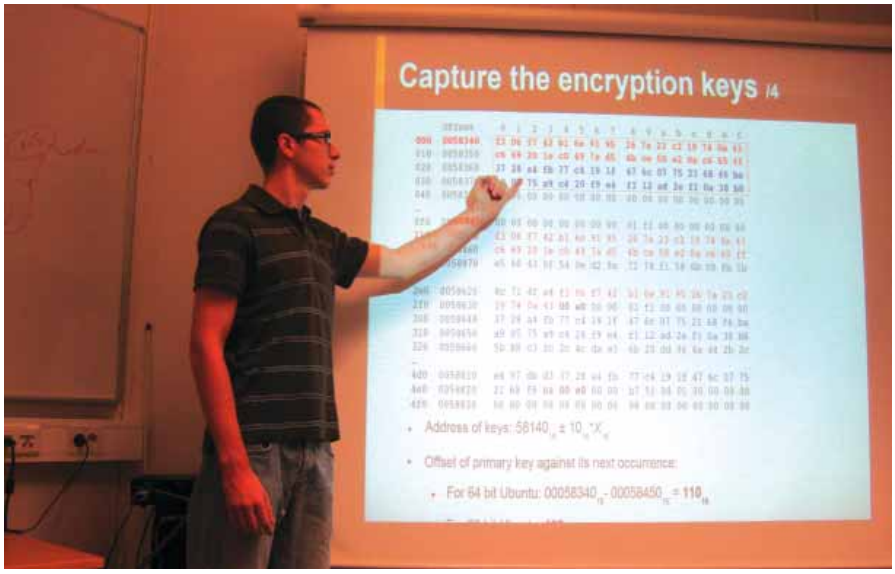

Študent M. Pondelík prezentuje výsledky svojej práce.

ukázal zaujímavý problém, ktorým sa aktuálne zaoberá – dešifrovanie Voynichovho manuskriptu približne z 12. storočia, ktorý je písaný neznámym jazykom. Téma zaujala všetkých prítomných a viedla k debate o tom, aké metódy a postupy by sa mohli využiť na rozlúštenie tejto knihy.

Po prezentáciách nastala diskusia o možnostiach ďalšej spolupráce medzi jednotlivými výskumnými a pedagogickými pracovníkmi a študentmi. Martin Paulínyi zaujal svojou prezentáciou natoľko, že nadviazal kontakty s nórskymi spolupracovníkmi, ktorí by s ním radi spolupracovali v oblasti penetračného testovania.

Marek Sýs, Michal Mikuš
FEI STU

PRESLÁVILI NÁS VO SVETE

Prof. Dr.h.c. Ing. akad. arch. Peter Lizoň, PhD.

Moja cesta

Koniec konjunktúry

Do Ameriky som prišiel v roku 1968. Predchádzalo tomu Pražské jaro. Literární noviny a Kultúrny život využívali slobodu tlače. Ako slobodný architekt/výtvarník som robil na zaujímavých realizáciách: športoviská pre Vysokú školu ekonomickú v Bratislave, orientačné tabule pre bratislavské sídliská, interiéry pre Živnostenskú banku v Bratislave, interiéry pre administratívnu budovu Omnia v Bratislave, výstavu Zlatnícke cechy na Slovensku na Bratislavskom hrade, atď. Československý zväz architektov bol v lete v roku 1967 hostiteľom IX. Svetového kongresu UIA v Prahe. Ja som bol zapojený do organizovania Stretnutia urbanistov v Bratislave vo funkcii asistenta generálneho sekretára kongresu. Publikoval som nielen v odborných časopisoch (Projekt, Československá architektúra, Architektúra a urbanizmus, Výtvarný život, Životné prostredie), ale aj v periodikách Smena, Pravda, Roľnícke noviny, Svet vedy, Slovenské pohľady, Príroda a spoločnosť, v rozhlase som sa zúčastnil rozhovorov a pre televíziu som pripravil dokumentárny film zo študijnej cesty po Škandinávii. Bolo to obdobie socializmu s ľudskou tvárou. Bol som spoluzakladateľom časopisu Architektúra a urbanizmus a jeho prvým redaktorom v rokoch 1966 – 69.

Pracoval som pre Ústav stavebníctva a architektúry SAV, kde sa mi dostala do rúk kniha Study Abroad (Štúdium v zahraničí). Poslal som prihlášku na doktorandské štúdium na rôzne univerzity. Rozhodol som sa pre University of Pennsylvania, Philadelphia, PA. Mená profesorov Louis Kahn, Edmund Bacon, G. Holmes Perkins, Ian McHarg, Robert Venturi, Robert LeRicolais a ich práce som poznal z časopisov. Sľúbili mi štipendium a nastúpiť som mal v jesennom semestri, v septembri roku 1968.

S Richardom Neutrom po Slovensku

Na medzinárodných konferenciách v Ostrave, v októbri roku 1966 a potom v apríli roku 1968 v Mariánskych Lázňach som stretol architekta Richarda Neutru, ktorý sa narodil vo Viedni a od roku 1923 žil v USA. Neutra bol novátorom modernej architektúry. Požiadal ma, aby som ho sprevádzal na prehliadke po Slovensku. Chcel navštíviť Nitru, odkiaľ pochádzali jeho predkovia, a Trenčín, kde vojenčil ešte za Rakúsko-Uhorska počas prvej svetovej vojny. Rozhovor s Richardom Neutrom som publikoval v časopise Architektúra a urbanizmus 4/68.

Na cestu sme sa vydali začiatkom augusta roku 1968. Richardova manželka Dione Neutra, hudobníčka, mala so sebou veľké puzdro s čelom. Navštívili sme mnohé kostoly, kde pani Dione spievala a hrala na čelo. Richard sa pohyboval po priestore, načúvajúc študoval akustiku a škicoval farebnými tužkami do svojho bloku.

Pozerali sme modernú architektúru v Piešťanoch, Trenčianskych Tepliciach, na Sliači, vo Vyšných Hágoch, v Starom Smokovci a ľudovku v Čičmanoch. Do Tatranskej Lomnice sme dorazili 20. augusta 1968. V Grand hoteli, po večeri na izbe som sa z rádia po drôte dozvedel, že Červená armáda prekročila hranice pri Dukle a letecky obsadila Prahu. Na druhý deň v Tatrách bol zatiaľ pokoj a my sme ešte urobili plánovaný výlet na Skalnaté pleso a Lomnický štít. Kabínová lanovka na Skalnaté pleso nepremávala, a tak som vybavil, že nás výťahári zobrali na otvore-

nej plošine so stavebným materiálom pre akési opravy na hvezdárni. Nikdy nezabudnem, bolo krásne počasie, Dione a ja sme sedeli na poukladaných tehlách a vreckách cementu a Richard stál, držal sa rukou tehiel prepravnej plošiny, jeho dlhé šedivé vlasy viali vo vetríku a on obdivoval krásnu tatranskú prírodu.

Do Bardejova, drevených kostolíkov a Košíc sme sa už nedostali. Na ceste späť, cez Poprad do Bratislavy sme stretli kolóny vojenských nákladných aut, tankov a gazíkov, ktoré z východu prúdili na Slovensko.

Nový začiatok v Amerike

Pred odchodom do Rakúska mi Richard Neutra napísal odporúčanie na prácu v architektonickej firme vo Filadelfii. Na ôsmy deň invázie som odišiel autobusom do Viedne. Potom už lietadlom cez Londýn, New York do Filadelfie.

Neutrov list a moje portfólio prác mi pomohli nájsť zamestnanie a prednášky, cvičenia a ateliéry na univerzite som robil súbežne s prácou vo firme. Môj prvý projekt boli vykonávacie výkresy pre Temple University Hospital (fakultná nemocnica). Bola to dobrá škola osvojenia si anglického systému dĺžkových mier, ktorý na rozdiel od metrického systému v Európe, stále v Amerike používajú. Keď som zložil licenčné skúšky pre architektov v štáte Pennsylvania mal som oprávnenie projektovať. Projektoval som African Plain pre filadelfskú zoologickú záhradu, čo bol areál zariadení pre obydlia, obsluhu a výbehy pre africké zvieratá z planín. Môj koncept ponúkal priame vizuálne prepojenie medzi návštevníkmi a zvieratami bez plotov a ohrád, ale zvieratá boli od návštevníkov a od druhých zvierat oddelené suchými alebo vodnými priekopami.

Najviditeľnejší projekt, ktorý som robil vo Filadelfii je postavený naproti Filadelfskej radnici. Centre Square Complex pozostáva z dvoch 35 a 45 poschodových administratívnych veží a 5 poschodovej spojovacej budovy s bankovými priestormi, reštauráciami a obchodmi. Celý komplex bol postavený z pohľadového betónu. Firma ma poslala naštudovať túto technológiu. Pri tej príležitosti som sa zoznámil s architektmi, ktorí technológiu pohľadového betónu použili na svojich stavbách. I. M. Pei a Paul Rudolph ma osobne sprevádzali pri prehliadke nimi postavených budov. Za Centre Square Complex bola firma a ja, v roku 1977, poctená cenou CRSI Design Award for Excellence.

V okolí Filadelfie som projektoval niekoľko rodinných domov a spolupracoval som na realizáciách letiska, krytej športovej haly Hartford, Connecticut a Xerox Complexu vo Virginii.

V roku 1971 som promoval na University of Pennsylvania s diplomom PhD. V tom istom roku som dostal upovedomenie z Mestského súdu v Bratislave, že som bol odsúdený, in absentia, za trestný čin opustenia republiky na 17 mesiacov odňatia slobody nepodmienečne. Návrat do vlasti bol nemožný. Po dvadsiatich rokoch, v auguste roku 1991, Obvodný súd v Bratislave vydal uznesenie, že trest bol zrušený a bol som rehabilitovaný.

Pedagogická dráha

V roku 1972 som dostal ponuku učiť na univerzite. Po desiatich rokoch pôsobenia ako docent (Associate Professor) som v roku 1981 dostal profesúru. Okrem ateliérového navrhovania a diplomovky som vyvinul, prednášal a publikoval predmet história a teória modernej architektúry a urbanizmu v strednej a východnej Európe, s dôrazom na československú avantgardu. Bol to prvý predmet s týmto zameraním na amerických univerzitách. V ateliérovom navrhovaní som vyvinul a publikoval novú metodológiu architektonického navrhovania s dôrazom na udržateľný rozvoj, energiu a vzťah ku kontextu prostredia. Procedúru architektonického návrhu som definoval ako: Conscious process of comprehensive and advanced methodologies: perception, conception, formalization and communication. O štyroch fázach projektovania som publikoval v odborných časopisoch ako Journal of Architectural Education, Architectual Record, The Designer, Architecture a The University of Tennessee Journal of Architecture. S mojimi študentmi som sa zúčastňoval v národných a medzinárodných súťažiach. Ateliérové projekty vyhrali alebo sa umiestnili, dokonca sme získali prvú, druhú a tretiu cenu.

Pracoval som vo funkcii riaditeľa postgraduálnych štúdií (MArch, PhD). Bol som členom fakúlt na University of Tennessee, Knoxville, TN a Catholic University of America, Washington, DC. V spolupráci s európskymi univerzitami som vyvinul a uviedol pre amerických študentov letnú školu v Európe. To, čo som študentom prednášal a ilustroval diapozitívmi na univerzite, sme potom spolu zažívali a študovali naživo. Tridsať rokov som viedol letnú školu so základňami v Paríži, Versailles, Ríme, Thessalonikách, Volose, Aténach, Krakove, Prahe, Budapešti a, samozrejme, v Bratislave.

Šestnásť rokov som bol členom skúšobnej komisie NCARB v štáte Tennessee (ekvivalent Slovenskej komory architektov) na udeľovanie licencie architektom.

Z ocenení si najviac cením prestížne zaslúžilé členstvo v American Institute of Architects: FAIA, udelené v roku 1998.

V Knoxville, TN som projektoval rodinné domy a priemyselnú stavbu pre výrobu okien, sklenených dverí a zrkadiel United Glass Service, Inc., v roku 1990. Pri projektovaní rodinných domov som kládol dôraz na prepojenie interiéru s exteriérom. Priaznivá klíma a malebná príroda tohto regiónu umožňovala život na terase, verande, balkóne a v záhrade, ktorá bola predĺžením obývačky.

Spolupráca na domácej pôde

Veľmi som bol pyšný, keď moja nominácia prof. Vladimíra Karfíka, HFAIA Americkému spolku architektov (American Institute of Architects) bola úspešná a on bol v roku 1985 vymenovaný za čestného člena AIA. Karfík bol prvý architekt z Československa, ktorému sa dostalo toto uznanie.

V spolupráci s kolegami pedagógmi a projektantmi som bol spoluautorom projektov: Vila Tugendhat – Brno, Dom architekta Melnikova – Moskva, Synagóga – Žilina, Guel Baba Islamské centrum – Budapešť, Veľvyslanectvo Slovenskej Republiky v USA, Washington, DC, Humanizácia a rekonštrukcia komunistických sídlisk v Strednej Európe, grant pre študijnú cestu desiatim architektom strednej Európy. Za budovu Veľvyslanectva Slovenskej republiky som bol aj so spoluautormi odmenený medailou pocty, ktorú nám odovzdal premiér SR. Projekt na záchranu a reštaurovanie Vily Tugendhat bol úspešný. Vila bola sprístupnená návštevníkom ako múzeum. V súčasnosti je podrobená kompletnému reštaurovaniu. Žilinská synagóga od Petra Behrensa ešte chátra a jej využitie je nedôstojné. Mesto, Ministerstvo kultúry SR a krajania vo svete musia spojiť sily na záchranu a nový život tejto významnej svetovej kultúrnej pamiatky.

Bol som pozvaný prednášať na mnohé univerzity a spolky architektov. Prednášku o licenčnom procese architektov a skúškach v USA pre Komoru architektov Slovenska som mal na jeseň v roku 1991. Deň predtým som bol skúšaný komisiou z osobitnej spôsobilosti pre projektovanie na Slovensku a preukaz na oprávnenie vykonávať projektovú činnosť v architektúre mi odovzdal predseda komisie prof. Eugen Kramár. Bola to pre mňa veľká česť prebrať preukaz z jeho rúk.

V roku 2001 som bol pozvaný Komorou architektov ako člen medzinárodnej súťažnej poroty na projekt Predstaničný priestor Bratislava –

hlavná stanica ŽSR. V roku 2003 som pracoval ako predseda medzinárodnej poroty Grand Prix Obce architektov v Prahe a v roku 2007 som bol predsedom medzinárodnej poroty CEZAAR (Cena za architektúru) v Bratislave.

Hosťovanie na Fakulte architektúry

Titul doctor honoris causa mi bol udelený STU v roku 1997 za celoživotné úspechy v umení, vede a technike. STU ma v roku 2002 vymenovala za hosťujúceho profesora na výučbu zahraničných študentov zo sesterských univerzít EÚ v anglickom jazyku v rámci programu Socrates-Erasmus. Študenti prišli z Veľkej Británie, Francúzka, Belgicka, Nemecka, Španielska, Portugalska, Poľska a Mexika a odniesli si domov nové vedomosti a oboznámili sa s kultúrou, vzdelaním, zručnosťou, úspechmi a pohostinnosťou Slovákov, čo sú dôležité poznatky a informácie pre vzťahy národov v európskom kontexte.

Na základe osemročných skúseností v Socrates-Erasmus programe pripravujeme otvorenie nového učebného programu založeného na informačnej technológii internetového vzdelávania. Distance Master of Architecture program online learning na FA STU bude prvý takýto program v Európe. Výučba a štúdium cez internet umožní študentovi žiť v mieste svojho bydliska a pracovať na plný úväzok v projekčnej kancelárii, nestratiť zárobok a nadobúdať praktickú skúsenosť v práci u autorizovaného architekta a študovať a získať diplom popri zamestnaní. Distance MArch program online learning bude prístupný pre študentov z celého sveta. Informačná technológia a online learning je budúcnosťou univerzitného vzdelávania.

Posledné dva roky pracujem na štúdii života a diela Američana slovenského pôvodu Ladislava Radu, ktorý bol úspešným architektom americkej architektúry 20. storočia. Spolu s partnerom, Američanom českého pôvodu Antonínom Raymondom postavili pozoruhodné stavby modernej architektúry po celom svete. Spolok architektov Slovenska plánuje retrospektívnu výstavu životného diela Ladislava Radu v roku 2011.

Peter Lizoň

RECENZIA

Ivan Havalda – Vladimír Kovár: Diferenciálne rovnice v chemickom inžinierstve

Zostavovanie a riešenie obyčajných diferenciálnych rovníc spolu s podrobnými (aj číselnými) výpočtami

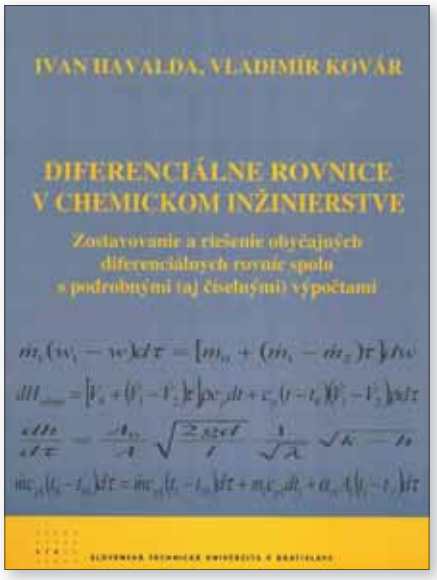

Každý chemický inžinier sa čas od času stretne s potrebou riešiť problémy, ktoré vedú k zostaveniu matematického modelu v tvare diferenciálnych rovníc a k ich riešeniu. Zatiaľ čo počas štúdia sa metódam riešenia diferenciálnych rovníc venuje v základných kurzoch matematiky aspoň základná pozornosť, postupy tvorby matematického modelu sú často zanedbávané.

Recenzovaná publikácia ponúka množstvo príkladov riešených chemicko-inžinierskych problémov, od štádia tvorby modelu až po určenie analytického riešenia diferenciálnej rovnice. V rade príkladov je riešenie dotiahnuté až do číselného výsledku vrátane aplikácie empirických kriteriálnych rovníc a iteračného spresňovania hodnôt fyzikálnych vlastností a procesných veličín. Aj keď na začiatku každej kapitoly je zhrnutá teória potrebná na riešenie príkladov, pre štúdium tejto publikácie sú dobré znalosti chemického inžinierstva a fyziky nevyhnutné.

Text je vhodne delený na kapitoly venované základným procesom, s ktorými sa môžeme stretnúť pri riešení chemicko-inžinierskych problémov (látkové bilancie, entalpické bilancie, hydraulika, prestup tepla, niektoré difúzne procesy, princíp úmernosti).

Publikácia môže byť vhodným rozšírením základného kurzu chemického inžinierstva pre všetkých študentov FCHPT STU, ktorí majú hlbší záujem o štúdium chemického inžinierstva, a veľmi užitočným študijným materiálom pre študentov študijného programu chemické inžinierstvo v bakalárskom štúdiu v predmetoch materiálové bilancie, prestup tepla a látky, ako aj v nadväzujúcom inžinierskom štúdiu, napr. v predmetoch prestup hybnosti a tepla, prestup látky a separácie. Návody na zostavovanie diferenciálnych rovníc iste ocenia aj chemickí inžinieri z praxe.

Pokiaľ mi je známe, v slovenskom a českom jazyku neexistuje žiadna publikácia, ktorá by sa tak podrobne venovala použitiu obyčajných diferenciálnych rovníc v chemicko-inžinierskych problémoch. Vzhľadom na dostupnosť knižných publikácií, ktoré sa špeciálne venujú problematike reakčnej kinetiky a reaktorového inžinierstva, bola táto problematika (bohatá na diferenciálne rovnice) z tohto dôvodu z recenzovanej publikácie vedome vynechaná.

Publikácia je cenná pre množstvo riešených príkladov z rôznych oblastí chemického inžinierstva. Úlohy s uvedenými výsledkami môžu slúžiť na získanie určitých návykov, pričom v prípade ťažkostí nájde riešiteľ pomocnú ruku v kapitole Riešenia úloh. Čitateľ či učiteľ si môže vybrať príklady, ktoré najlepšie vyhovujú jeho záujmu, alebo sa môže inšpirovať na vytvorenie a riešenie vlastných problémov.

Publikáciu považujem svojim zameraním za veľmi užitočnú.

Petr Doleček
Fakulta chemicko-technologická Univerzita Pardubice

Netradične o jubilantovi profesorovi Turňovi

Abstrakt

Prof. Ing. Milan Turňa, PhD. IWE, EWE. Narodil sa 4. augusta 1940 v Čiernom Balogu. Absolvent SVŠT, od 15. 12. 1964 odborný asistent na Katedre mechanickej technológie Strojníckej fakulty. Polročný pobyt v ZSSR, PhD. (1977), doc. (1981), prof. (1991). Od 1. 1. 1990 prodekan Strojársko-technologickej fakulty v Trnave, dekan MTF (1993 – 1999), prodekan (1999 – 2002). Vyškolil 15 doktorantov, takmer dve stovky diplomantov.

Za vedeckú monografiu Špeciálne metódy zvárania získal cenu Slovenského literárneho fondu. Spoluautor monografií Zváranie laserovým lúčom, Spájkovanie mäkkými bezolovnatými spájkami a Základy zvárania, delenia a spájkovania kovov.

Člen American Welding Society a Českej zváračskej spoločnosti. Držiteľ čestných medailí (Praha, Brno, Ostrava, Košice, Bratislava). Nositeľ ocenenia Gold metal for Slovakia, ktoré mu v roku 2009 udelil Amarican Biographical Institute.

Ľudský profil

Jeho aktivity, činy, skutky, dobré šľapy a prešľapy by zabrali vari celé číslo Spektra. Nuž spravme aspoň výber. Keď politici rozhodli o zrušení fakulty v Trnave, tiahol na čele študentov bojovať o jej záchranu. Dostal lukratívne ponuky, ktoré neprijal. Pod oknami Ministerstva školstva slovami Sama Chalupku „družina neveliká stála". Ale odhodlaná. Podarilo sa a fakulta sa po rokoch zdarne košatí do nového rozvoja. Zaslúžil sa o záchranu a dostavbu rozostavaného internátu určeného na „privatizačný" predaj. Bol som pri tom, keď ministerku financií B. Schmögnerovú pri večernej prehliadke presvedčil, že študentský domov treba dokončiť. Už roky slúži študentom.

Udržiava nadštandardné vzťahy s českými odborníkmi, ktorí si ho cenia a vážia. Roky robí predsedu štátnicovej komisie na Fakulte strojní ČVUT v stoležatej Prahe.

Bol technicky zameraným „misionárom". Pochodil hodný kus sveta a šíril dobré meno Slovenska. Vždy však vedel, kde je jeho domovina. Vôňu Vydrovskej doliny by nevymenil za nič. Jeho zdravý lokálpatriotizmus povýšil na modlu. Klania sa Klenovskému Vepru (ej, keby sa tak mohol volať Balocký...).

Najkrajší (v tomto má pravdu) je Dobročský prales. A tu mu do topánky vliezla halúzka, ktorá ho zdravo a pre dobrú vec priaznivo omína. To je jeho kompas života a skutkov. Nedajbože ho označíte geograficky za Horehronca a už je zle, on je Baločan (baločkár, handelec). Aby som len nechválil. Handelskú architektúru expanduje vari až neprimerane. Keď sa vo vinohradníckej Modre budete čudovať, čo tam na viničnom svahu robí drevenica z poriadnej balockej guľatiny, odpoveď je jasná – vieme kto je staviteľ, majiteľ a užívateľ. Baločkári južanom neveria, drevenica je bez okien...

Prednedávnom si ho po zásluhe uctil Banskobytrický samosprávny kraj a rodná obec mu udelila čestné občianstvo. To je jeho nobelovka. Odvtedy ho dobrovoľne oslovujem pán urodzený Baločkár. To ako replika jeho výroku, že najväčšou skazou je, keď sa z Baločkára stane pán.

Napísal záľahu listov, prosieb. Upozorňoval, varoval, úpenlivo prosil. Zachraňoval technické pamiatky, upozorňoval rodné mestá Ana významných rodákov, napr. J. Čabelka (Holíč), V. Pilous (Dobšiná). Mal guráž, výdrž a mnohé sa podarilo.

Je vyznávačom kalokagatie. Tenisový turnaj bez nehoráznych odmien, ale s čarom, vnútornou krásou hráčov – to je už tradičný tenisový turnaj učiteľov a pracovníkov vysokých škôl „Teacher´s cup", familiárne Turňa cup.

Na mnohé životné situácie hľadal odpoveď u múdrych tohto sveta. Nezabúdal ani na svojich obľúbencov Ľ. Štúra a M. R. Štefánika.

A tak dovoľ, Milan, aby som tieto riadky, ktoré nemôžu zvládnuť záľahu skutkov, skončil výrokom lekára, mysliteľa, básnika, estéta, s ktorým som mal česť sa dobre poznať MUDr. Pavla Straussa (1912 – 1994): Vek je ľahostajný.

Za zváračov a nezváračov

Milan Petráš, MTF STU

O Roku Aurela Bohuslava Stodolu po roku

Podarilo sa. Slovensko si po zásluhe a dôstojne uctilo svojho rodáka, ktorý mierou preveľkou šíril slávu svojho rodu.

V časoch, keď sa stále len učíme žiť v demokracii, keď s ňou koketujeme, keď sa ťažšie organizuje a nedajbože prikazuje, je to veľký úspech.

Sme radi, že STU bola prirodzeným lídrom týchto aktivít a nezostala sama. Prirodzene podujatia začali v rodnom meste.

Dňa 17. 4. 2009 v Múzeu Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši sprístupnili výstavu Aurel Stodola, otec parných turbín (scenár Iveta Blažeková, posudzoval Milan Petráš). Zároveň bola uvedená poštová známka z emisného radu Osobnosti: Aurel Stodola 1859 – 1942 v hodnote 0,33 eura od Ivana Schurmanna. Známka bola uvedená aj s pečiatkou prvého dňa. Treba ľutovať, že sa nevydaril pôvodný zámer vydať spoločne slovensko-švajčiarsku poštovú známku. Na podujatí sa zúčastnil aj mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Švajčiarska na Slovensku J. E. Josef Aregger. Slávnostný príhovor za STU predniesol dekan MTF O. Moravčík.

Patrí sa spomenúť, že rodné mesto vybudovalo na námestí pôvabnú fontánu Metamorfózy. Je to panteón významných mikulášskych rodákov s výtvarným dielom Pocta tvorivému mysleniu. Samostatná dominujúca časť je venovaná A. B. Stodolovi. Na žulových hranoloch sa otáčajú zrkadliace plochy. Originálne dielo vytvorili v roku 2001 akad. sochár Viktor Oravec a akad. maliar Milan Pagáč.

V Spektre sme písali aj o nedobrom stave jeho rodného domu. S radosťou konštatujeme, že terajší vlastník Rein Mikk z Tallinu dom opravil, aj keď bez novej horizontálnej izolácie a v interiéroch budú problémy s vlhkosťou. Práve v týchto priestoroch je plánovaná pamätná izba A. B. Stodolu. Na priečelie bola vrátená obnovená pamätná tabuľa.

Pre učiteľov a žiakov pripravilo Mesto Liptovský Mikuláš prednášku (M. Petráš) a aj pre obyvateľov v rámci stretnutí na starej fare bola prednáška Sága slávneho rodu alebo čo vyrástlo z Relka (M. Petráš, 24. 4. 2009).

A. Stodola bol tiež hlavnou témou na tradičnom stretnutí slovenskej evanjelickej inteligencie v Liptovskom Mikuláši. Genealógiu Stodolovcov predniesol Z. Ďuriška a o víziách vedy hovoril Š. Luby.

STU pripravila slávnostné stretnutie 11. 5. 2010 v Aule A. Stodolu. Prehovorili: D. Čaplovič, J. E. J. Aregger, V. Báleš, I. Šramko, P. R. Von Rohr, M. Klátik, M. Vančo, M. Šuvada. Žiaľ, a to sa už stáva tradíciou, účasť nebola primeraná a nepodarilo sa v prejavoch predísť opakovaniu údajov.

Pofis SP, a. s., pripravila obálku s pečiatkou prvého dňa vydania a Národná banka Slovenska výstavu súťažných návrhov pamätnej euromince A. Stodolu.

Večer sa konal vo Veľkom evanjelickom kostole v Bratislave organový koncert (Ján Vladimír Michalko). Týmto koncertom sme verejnosti pripomenuli, že A. Stodola bol vynikajúci organista.

Slovenské technické múzeum v Košiciach usporiadalo 13. 5. 2010 konferenciu s medzinárodnou účasťou: 150. výročie narodenia Aurela Stodolu. Vydali zborník príspevkov z tejto konferencie, v ktorom sa, žiaľ, opakovane uvádzajú nepresnosti. Veľkým prínosom je nová komplexná reinštalácia energetického oddelenia z roku 1959. Expozíciu pripravil M. Hako. Slovenské technické múzeum od roku 2007 udeľuje komornú figurálnu sošku A. Stodolu stvárnenú ako štylizovanú postavu, umelecké dielo akad. sochára Ing. Jána Lešku. V roku 2009 ocenili bývalého pracovníka múzea Jozefa Bernáta.

Časť konferencií na STU bola usporiadaná na počesť tejto svetovej osobnosti, dokonca mali v programe príspevok o A. Stodolovi. Napríklad Strojnícka fakulta na konferencii TOP 2009, vyžiadaná prednáška na medzinárodnej konferencii EEE 2009 (M. Petráš, 27. 5. 2009), ktorú usporiadala FEI. Aj na konferencii Automatizácia a Slovensko usporiadanej k 50. výročiu automatizácie na FEI hovoril M. Petráš o prínose A. Stodolu v regulácii a automatizácii (7. 9. 2009).

Na novoročnom stretnutí 21. 1. 2010 MTF v Trnave, ktorého sa zúčastnili tiež hostia zo zahraničia, odznela prednáška Najväčší z veľkých (M. Petráš). Pred Aulou J. Čabelku bola inštalovaná výstava o A. Stodolovi zapožičaná z Liptovského Mikuláša.

Slovenská televízia vysielala v priamom prenose v relácii Sféry dôverné hodinovú besedu šiestich odborníkov o A. Stodolovi. Našu univerzitu zastupoval M. Petráš.

Slovenská akadémia vied vydáva preklad jeho poslednej monografie Gedanken zu einer Weltanschauung vom Standpunkte des Ingenieurs a pracovníci MTF dokončujú monografiu Najväčší z veľkých..., ktorá je spracovaná na základe faktografických materiálov a odstraňuje doteraz publikované nepresnosti.

Švajčiarski emigranti, za ktorých v Aule A. Stodolu vystúpil M. Šuvada, mali vo vzťahu k A. Stodolovi dve hlavné aktivity. Stretávali sa pri jeho hrobe. Žiaľ, nik nezaplatil hrobové miesto, a preto prevoz pozostatkov Aurela a Dariny Stodolovcov do rodného mesta bol krajným riešením. Pozabudlo sa však na Helenu Stodolovú... Nepodarilo sa im údajne pre zlý stav domu A. Stodolu pripraviť trvalú expozíciu. Týmto aktivity skončili.

V týchto súvislostiach slová M. Šuvadu: „Slovensko, zobuď sa!" a ďalšie výčitky nemajú opodstatnenie. Podľa nášho názoru sa urobilo dosť a nebojíme sa napísať – primnoho. Patrí sa všetkým, čo sa pridali a pomohli poďakovať a nie neprávom kritizovať.

Milan Petráš, MTF STU
predseda redakčnej rady

ŠPORTOVÉ OKIENKO

STU malo zastúpenie na ME v raftingu – 2010 v Taliansku

V dňoch 1. – 6. júna 2010 sa konali Majstrovstvá Európy v raftingu. Hosťujúcou krajinou bolo Taliansko, slnečné údolie „Val di Sole", kde sa pretekalo na krásnej ľadovcovej horskej rieke „Noce".

Pretekalo sa v dvoch kategóriách R4, R6 a vo všetkých disciplínach: šprint, paralelný šprint, slalom a zjazd (maratón). Majstrovstiev sa zúčastnilo 26 mužských a 17 ženských posádok.

Slovenská reprezentácia poslala 2 mužské tímy (BVS raft team, Cabanos raft team) a 2 ženské tímy (Mistral, Iuventa kids). Zaznamenali sme nemalé úspechy. Naši najlepší muži z posádky BVS získali najcennejší kov v R4 – slalom, v šprinte skončili na 3. mieste a v celkovom hodnotení sa tak umiestnili na 3. mieste za Českou republikou a Talianskom v kategórii R4.

Ženská posádka Mistral v zložení Pavelková, Švarcová, Žilínková, Mičušíková, Čunderlíková a Beňušová získala v kategórií R4 krásne 2. miesto v slalome a v paralelnom šprinte a 3. miesto v zjazde. Celkovo sa tak umiestnili na 2. mieste za Českou republikou.

V kategórií R6 získala slovenská mužská posádka BVS zlatú medailu v šprinte a v slalome. Celkovo sa tak umiestnili na 2. mieste v kategórií R6 za Českou republikou.

Našim najlepším Slovenkám z posádky Mistral sa darilo ešte viac, keďže v disciplínach šprint, paralelný šprint a slalom získali zlato a v zjazde skončili na 2. mieste. V celkovom hodnotení sa tak umiestnili na 1. mieste v kategórií R6 a po tretíkrát obhájili absolútne prvenstvo z Ruska 2006 a Rakúska 2008. Členkou víťazného družstva a majsterkou Európy v raftingu bola aj Mgr. Katarína Žilínková, PhD., ktorá je odbornou asistentkou na Samostatnom oddelení telesnej výchovy a športu FCHPT STU. Študenti FCHPT a FA ju veľmi dobre poznajú, pretože s ňou absolvovali výcvik v raftingu a v máji 2010 splavovali rieku Belá.

Slovenská reprezentácia tak prispela k dobrej reklame krajiny a celé športové zhromaždenie si počas pretekov 7-krát vypočulo slovenskú hymnu za prvenstvo.

Miroslav Bobrík
FCHPT STU

Spoločná fotografia všetkých víťazov v minifutbale s putovným pohárom dekana.

ŠPORTOVÉ OKIENKO

Športový deň dekana Strojníckej fakulty na začiatku akademického roka

Odkedy dekan Strojníckej fakulty STU v Bratislave prof. Ing. Ľubomír Šooš, PhD., stanovil športový deň na 16. 9. 2010, mnohí pracovníci fakulty s napätím sledovali predpoveď počasia. Tešili sa znova na akciu pod slniečkom na čerstvom vzduchu, na rozhovory pri dobrej hudbe a chutnej klobáske, bryndzových haluškách a na spoločnosť kolegov, bývalých zamestnancov a priateľov, na ktorých nám v súčasnom uponáhľanom svete často nezostáva čas. Vedenie fakulty chcelo zároveň zorganizovať kurz prvej pomoci so zástupcami Slovenského Červeného kríža. Čo keby náhodou... Prechod brázdy nízkeho tlaku od západu k východu cez strednú Európu spojený so studeným frontom tentoraz meteorológov nesklamal. Ale sklamal pracovníkov fakulty, a preto ráno sa vedenie fakulty rozhodlo neusporiadať športový deň na štadióne Mladá garda, ale na fakulte s obmedzeným programom. Nie všetci si tak do sýtosti mohli zlepšovať svoju fyzickú zdatnosť, zaspomínať na časy, keď bol v popredí rock a country, prípadne sa opáliť poslednými teplými lúčmi slnka. Dokonca sa neuskutočnil ani očakávaný futbalový zápas medzi vedením fakulty a vedúcimi ústavov. Ale aj tak bol program zaujímavý. Urputne sa bojovalo o putovný pohár dekana vo futbale, keď okrem pohára, ktorý bude rok vo vitríne víťazného ústavu, získali víťazi sladkú odmenu a fľašu šumivého vína. Možno konštatovať, že mnohé ústavy omladili svoj káder. Je to aj perspektíva, že aj učiteľský zbor fakulty sa bude omladzovať. Sprievodný program dopĺňal minigolf, stolný tenis a PaedDr. J. Židek ukázal aj uniformu, poradové cvičenia a výzbroj kavalérie Únie z vojny Severu proti Juhu, ktorá bola v Spojených štátoch amerických v rokoch 1861 – 1865. Ostrá streľba zo vzduchoviek na papierové terče sa tentoraz neuskutočnila, pretože strelnicu na fakulte obsadili svojim materiálom opravári strechy.

Na záver všetci účastníci dostali darček: rodinný dáždnik aj s logom fakulty. Ako býva zvykom, na záver podujatia bolo losovanie tomboly. Dekan fakulty ako vždy prekvapil zaujímavými darčekmi. Podujatie aj napriek nepriazni počasia splnilo účel a kolegovia želajú vedeniu fakulty o rok viac šťastia s nevyspytateľným počasím.

Marian Králik, prodekan SjF STU
Foto: **Tibor Andrejčák**

Výstava zbraní strážených vojakmi v uniformách Únie z vojny Severu proti Juhu.

Doc. Harman ako šéfkuchár predovšetkým podával bryndzové halušky.

SLOVENSKÁ
TECHNICKÁ
UNIVERZITA
V BRATISLAVE

TRETÍ ROZMER VZDELANIA

STU

Stavebná fakulta
WWW.SVF.STUBA.SK

Strojnícka fakulta
WWW.SJF.STUBA.SK

Fakulta elektrotechniky a informatiky
WWW.FEI.STUBA.SK

Fakulta chemickej a potravinárskej technológie
WWW.FCHPT.STUBA.SK

Fakulta architektúry
WWW.FA.STUBA.SK

Materiálovo-technologická fakulta
WWW.MTF.STUBA.SK

Fakulta informatiky a informačných technológií
WWW.FIIT.STUBA.SK

Ústav manažmentu
WWW.UM.STUBA.SK

WWW.STUBA.SK

PRIHLÁŠKU PODAJ DO 31. 3. 2011

SPEKTRUM 2 2010/2011

Športové kalendárium STU akad. r. 2010/2011

Univerzitné podujatia

Mesiac	Názov podujatia	Šport, aktivita	Organizátor	Miesto konania
október	Florbal Cup	florbal	SjF	SjF
november	Telesná výchova, šport, výskum na univerzitách	vedecká konferencia	OTVŠ SjF	SjF STU
november	Medzinárodný deň študentstva (študenti)	Individuálne a kolektívne športy	KTV a OTVŠ STU	TC fakúlt CAŠ Ml. garda
december	Oblastné majstrovstvá študentov vysokých škôl - squash Bratislava	squash	KTV SvF, AŠK Stavár	
apríl	Majstrovstvá STU (študenti, zamestnanci)	basketbal, volejbal, plávanie, futbal, streľba, stolný tenis, florbal,	KTV a OTVŠ STU	TC fakúlt CAŠ Ml. garda
jún	Teacher´s cup	tenis	KTVŠ MTF STU	MTF STU Trnava
júl	Vedecká konferencia	vedecká konferencia	KTVŠ MTF STU	MTF STU Trnava

Fakultné podujatia

Mesiac	Názov podujatia	Šport, aktivita	Organizátor	Miesto konania
september	Športový deň zamestnancov SjF	futbal , petang, streľba, streetbal, štafetový beh, tenis, badminton	OTVŠ SjF	CAŠ – Ml. garda
september	Športový deň zamestnancov MTF STU	rôzne športové aktivity (individuálne, kolektívne)	KTVŠ MTF STU	MTF STU
september	Jesenný tenisový turnaj akademici – podnikatelia	tenis	KTV SvF, AŠK Stavár	Stupava
október	Októbrové slávnosti elektrotechnikov a informatikov	kultúrny program, rôzne športové aktivity, koncert	FEI a FIIT STU	FEI STU
október	Cyklotúra		OTVŠ SjF	BA-okolie
október	Turnaj fakúlt BA	badminton	OTVŠ SjF AŠK Strojár	SjF STU
október	Majstrovstvá SjF v stolnom tenise	stolný tenis	OTVŠ SjF	SjF STU
október	Turnaj fakúlt BA	plážový volejbal	OTVŠ SjF/STU	Patrónka
október	Florbal CUP -17. november	florbal	OTVŠ SjF	SjF STU
október	Turistika	turistika	KTV SvF, AŠK Stavár	Malé Karpaty
október	Malokarpatský maratón	maratón	KTVŠ MTF STU	Trnava
november	Majstrovstvá FEI STU v silovom trojboji	silový trojboj	KTV FEI STU	FEI STU
november	Medzinárodný deň študentstva, študenti verzus zamestnanci	basketbal, volejbal, minifutbal, florbal	OTVŠ SjF AŠK Strojár	SjF STU
november	Majstrovstvá FEI STU v halovom veslovaní	halové veslovanie	KTV FEI STU	FEI STU
november	Silák SjF	armwrestling, silový dvojboj	OTVŠ SjF	SjF STU

Mesiac	Názov podujatia	Šport, aktivita	Organizátor	Miesto konania
november	Telesná výchova, šport, výskum na univerzitách	vedecká konferencia	OTVŠ SjF	SjF STU
november	Majstrovstva FEI STU zamestnancov v bedmintone	bedminton	KTV FEI	FEI STU
november	Frisbee Ultimate	frisbee	OTVŠ SjF	FTVŠ UK
november	k osl. 17. novembra študentov vs. zamestnanci FEI STU	florbal, basketbal, volejbal	KTV FEI, KTL FEI	FEI STU
november	Turnaj fakúlt BA	plážový volejbal	OTVŠ SjF	Patrónka
november	Najrýchlejší plavec	M-SjF	OTVŠ SjF	FEI STU
november	Turnaj vo futbale	futbal	KTVŠ MTF STU	MTF STU
december	Vianočný stolnotenisový turnaj FCHPT	stolný tenis	OTVŠ FCHPT	FCHPT STU
december	Mikulášske šp. slávnosti FCHPT		OTVŠ FCHPT	FCHTP STU
december	Mikulášske hry	Minifutbal, streetbal, florbal, tenis, stolný tenis	OTVŠ SjF AŠK Strojár	SjF STU
december	Sebaobranná prevencia	sebaobrana	KTV FEI	FEI STU
december	Vianočný kapor	plavecké súťaže	KTV FEI	FEI STU
december	Priateľský turnaj študentov a zamestnancov FEI STU vo florbale	florbal	KTV FEI, KTL FEI	FEI STU
december	Vianočný tenisový turnaj zam. FEI VIII. ročník	tenis	KTV FEI, VŠK FEI	FEI STU
december	„Mikulášsky“ basketbalový medzikatedrový turnaj	basketbal	KTV FEI, VŠK FEI	FEI STU
december	Oblastné majstrovstvá študentov vysokých škôl - squash Bratislava	squash	KTV SvF, AŠK Stavár	
december	Turnaj v basketbale	basketbal	KTVŠ MTF STU	MTF STU
december	Súťaž v plávaní	plávanie	KTVŠ MTF STU	MTF STU
december	Súťaž v silových disciplínach	silové disciplíny	KTVŠ MTF STU	MTF STU
december	Turnaj vo volejbale	volejbal	KTVŠ MTF STU	MTF STU
december	Tenisový turnaj	tenis	KTVŠ MTF STU	MTF STU
december	Turnaj v stolnom tenise	stolný tenis	KTVŠ MTF STU	MTF STU
priebežne	Cvičenie s hudbou	cvičenie s hudbou	KTV SvF	Telocvičňa SvF
priebežne	Volejbalový turnaj muži-ženy	volejbal	KTV SvF	Telocvičňa SvF
priebežne	Cvičenie pre zamestnankyne	relaxačné cvičenie	KTV SvF	Telocvičňa SvF
január	Zimné telovýchovné sústredenie	lyžovanie	OTVŠ FCHPT	
január	Súťaž zamestnancov SjF	stolný tenis , tenis	OTVŠ SjF	SjF STU
január	Lyžiarsky kurz	lyžovanie	KTV SvF, AŠK Stavár	Nižná Boca
január	Lyžiarsky zájazd	lyžovanie	KTV SvF	Francúzsko
január	Plavecký kurz detí	plávanie	KTV SvF	Plaváreň SvF
január	Lyžiarsky kurz	lyžovanie	KTV SvF	Nižná Boca
január	Súťaž v plávaní	plávanie	KTVŠ MTF STU	MTF STU
január	Turnaj v basketbale	basketbal	KTVŠ MTF STU	MTF STU
január	Turnaj v stolnom tenise	stolný tenis	KTVŠ MTF STU	MTF STU
január	Turnaj vo volejbale	volejbal	KTVŠ MTF STU	MTF STU
január	Turnaj vo futbale	futbal	KTVŠ MTF STU	MTF STU
január	Súťaž v silových disciplínach	silové disciplíny	KTVŠ MTF STU	MTF STU
február	M-SjF	Športová streľba	OTVŠ SjF	SjF STU
február	Futsalový turnaj ústavov	futsalový turnaj	OTVŠ SjF	SjF STU
február	Zimné telovýchovné sústredenie	lyžovanie	OTVŠ SjF	Chopok Juh
február	Zimné telovýchovné sústredenie	lyžovanie	OTVŠ SjF	Chopok Sever

Mesiac	Názov podujatia	Šport, aktivita	Organizátor	Miesto konania
február	Zimné telovýchovné sústredenie	lyžovanie	KTV FEI	Mýto p. Ďumbierom
február	Zimné telovýchovné sústredenie	lyžovanie	KTV FEI	Mýto p. Ďumbierom
február	Lyžiarsky kurz	lyžovanie	KTV SvF	Nižná Boca
marac	Streetbal CUP	Streetbal	OTVŠ SjF AŠK Strojár	SjF STU
marec	M-SjF	Badminton	OTVŠ SjF AŠK Strojár	SjF STU
marec	Bedmintonový turnaj študentov	bedminton	KTV FEI	FEI STU
marec	M-FEI vo florbale- o pohár dekana	florbal	KTV FEI, VŠK FEI	FEI STU
marec	M-FEI v stolnom tenise	stolný tenis	KTV FEI, VŠK FEI	FEI STU
marec	Volejbalový turnaj geodetov	volejbal	KTV SvF	Telocvičňa SvF
apríl	Veľkonočný turnaj FCHPT	stolný tenis	OTVŠ FCHPT	FCHPT STU
apríl	Optimalizácia zaťaženia v telesnej a športovej výchove	vedecká konferencia	OTVŠ SjF	SjF STU
apríl	Mix turnaj vo volejbale	volejbal	KTV FEI, VŠK FEI	FEI STU
apríl	Majstrovstvá študentov SvF v plávaní - 3.ročník	plávanie - vytrv. pod vodou	KTV SvF, AŠK Stavár	
apríl	Turistika	turistika	KTV SvF, AŠK Stavár	Malé Karpaty
apríl	Majstrovstvá SvF v plávaní	plávanie	KTV SvF, AŠK Stavár	Plaváreň SvF
apríl	Turnaj v basketbale	basketbal	KTVŠ MTF STU	MTF STU
apríl	Turnaj vo futbale	futbal	KTVŠ MTF STU	MTF STU
apríl	Súťaž v plávaní	plávanie	KTVŠ MTF STU	MTF STU
apríl	Turnaj v stolnom tenise	stolný tenis	KTVŠ MTF STU	MTF STU
apríl	Súťaž v silových disciplínach	silové disciplíny	KTVŠ MTF STU	MTF STU
máj	Vytrvalostné plávanie	plávanie - vytrv. pod vodou	OTVŠ SjF	FEI STU
máj	M-FEI v športovej streľbe	športová streľba	KTV FEI, VŠK FEI	FEI STU
máj	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	OTVŠ FCHPT	Morava
máj	Športové Hry		OTVŠ FCHPT	CAŠ Ml. garda
máj	Prijatie športovcov u dekana FCHPT		OTVŠ FCHPT	FCHTP STU
máj	Športový deň študentov	streetbal, volejbal, streľba, tenis	OTVŠ SjF AŠK Strojár	CAŠ – Ml. garda
máj	Prijatie športovcov u dekana SjF		OTVŠ SjF	SjF STU
máj	Turnaj fakúlt	plážový volejbal	OTVŠ SjF	Patrónka
máj	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	KTV FEI	Mošonský Dunaj
máj	Joga cesta ku zdraviu tela a mysle prednáška	joga	KTV FEI	FEI STU
máj	Sebaobrana vs. právo	sebaobrana	KTV FEI	FEI STU
máj	Malá letná bouldrovačka	športové lezenie	KTV FEI, VŠK FEI	Boulderoom
máj	Prijatie najúspešnejších športovcov u dekana FEI	ocenenie športovcov	KTV FEI	FEI STU

Mesiac	Názov podujatia	Šport, aktivita	Organizátor	Miesto konania
máj	Športový deň SvF IX. ročník		KTV SvF, AŠK Stavár	
máj	Splav Malého Dunaja	vodná turistika	KTV SvF, AŠK Stavár	Malý Dunaj
máj	Tenisový turnaj akademici – podnikatelia	tenis	KTV SvF, AŠK Stavár	Priemyselná rada SvF v Kočovciach
máj	Jarná turistika	turistika	KTV SvF, AŠK Stavár	Malé Karpaty
máj	Splav Mošonského Dunaja	vodná turistika	KTV SvF, AŠK Stavár	Mošonský Dunaj
máj	Turnaj v stolnom tenise	stolný tenis	KTVŠ MTF STU	MTF STU
máj	Turnaj vo florbale	florbal	KTVŠ MTF STU	MTF STU
jún	Aerobik – maratón	aerobik	OTVŠ SjF	SjF STU
jún	M-FEI v stolnom tenise	stolný tenis	KTV FEI, VŠK FEI	FEI STU
jún	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	OTVŠ FCHPT	Hron (Malý Dunaj)
jún	Cyklotúra	cyklistika	OTVŠ SjF	okolie BA +Rakúsko
jún	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	OTVŠ SjF	Hron
jún	Denný detský tábor	petanque, minifutbal, florbal, tenis, stolný tenis, streľba, streetball	OTVŠ SjF	SjF STU
jún	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	KTV FEI	Malý Dunaj
jún	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	KTV SvF, AŠK Stavár	Topoľníky
jún	Cvičenie pri mori s hudbou	cvičenie s hudbou	KTV SvF	Chorvátsko
jún	Turnaje pláž. Volejbal - mix	volejbal	KTV SvF	
jún	Teacher´s cup	tenis	KTVŠ MTF STU	MTF STU
júl	Halové veslovanie	M-SjF	OTVŠ SjF	SjF STU
júl	M-FEI v športovom lezení	športové lezenie	KTV FEI, VŠK FEI	Boulderoom
júl	Letné telovýchovné sústredenie	windsurfing	OTVŠ SjF	Zelená Voda N.M.nV.
júl	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	OTVŠ SjF	Lužnice
júl	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	OTVŠ SjF	Vltava
júl	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	KTV FEI	Dunaj – TID
júl	Tenisový kurz pre deti zamestnancov SvF	Tenis	KTV SvF, AŠK Stavár	
júl	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	KTV SvF, AŠK Stavár	Mošonský Dunaj
júl	Vedecká konferencia	výmena vedeckých poznatkov	KTVŠ MTF STU	MTF STU
august	M-SjF Stolný tenis	stolný tenis	OTVŠ SjF	SjF STU
august	Letné telovýchovné sústredenie	vodná turistika	KTV FEI	Ramenný systém Veľkého Dunaja
august	Letné telovýchovné sústredenie	vysokohorská turistika	KTV FEI	Rumunsko